

VERSLAG

Commissie Samenleving

BV22.0126

Datum vergadering : 8 december 2022

Aanwezig in de raadszaal:

Commissieleden:

WIJ Lansingerland : Jan Alsemgeest, Chantal van Weede, Abdel Afalah
Leefbaar 3B : Marjolein Gielis
CDA : Nelleke Bouman, Dave Bergwerff
VVD : Marloes Draak, Eric Kampinga
D66 : Eva Heijblom
CU : Paul Lieveer, Annette Molenaar-Van der Beek
GroenLinks : Marko Ruijtenberg
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Wethouders : Leon Hoek, Simon Fortuyn, Michiel Muis, Titia Cnossen

Voorzitter : Matthijs Machielse

Commissiegriffier : Rianne Kokke

Afwezig

Leefbaar 3B : Marjolein Gielis
CDA : Rita Leijendekker
VVD : Boris Wezenberg
D66 : Sander Smolders
GroenLinks : Selgei Gabin, Menno Duk
PvdA : Sonnie Biharie

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Dames en heren, goedenavond. Welkom bij de commissie samenleving, het is weer zover. Wij kunnen vanavond wel spreken van een ruimschoots betrokken samenleving, want in mijn korte carrière van een half jaar als voorzitter van deze commissie, is dit de volste publieke tribune die ik tot nu toe heb gezien. Hartelijk welkom onze inwoners, mensen thuis via de webcast. Hartelijk welkom college en griffier. En natuurlijk een hartelijk welkom aan al onze commissieleden. Ik zie vanavond alle partijen vertegenwoordigd in dit huis en daarmee open ik deze vergadering.

2. Insprekers

De voorzitter: We hebben een half uur voor de insprekers deze avond. Ik zal de insprekers opnoemen. We beginnen met de insprekers op het punt RTV Lansingerland, dat zijn er 2. Daarna hebben we een zestal insprekers op het agendapunt Rotterdam The Hague Airport. U heeft allemaal 3 minuten en ik zal u daar vriendelijk doch streng aan willen houden.

Insprekers inzake agendapunt 5.a RTV Lansingerland:

1. De heer Jan van Linden;
2. De heer Boyan Ephraïm.

Insprekers inzake agendapunt 6.a resultaat participatietraject Rotterdam The Hague Airport:

3. Mevrouw Thea van de Coevering - van Heesewijk
4. De heer Marcel van der Meer;
5. De heer Gidus Wooning;
6. Mevrouw Jet Grimbergen;
7. De heer Arno Johanson;
8. Mevrouw Nelleke Krol.

Inspreker 1:

De heer Van Linden: Meneer de voorzitter, geachte commissieleden en collegeleden. Gezien de korte insprektijd geef ik de highlights van onze notitie, die wij gezonden hebben en die bij de commissie terecht is gekomen. De huidige tv-studio in de aangrenzende ruimte in het gemeentehuis is niet permanent maar tijdelijk. Wethouder Fortuyn heeft mij bij herhaling aangegeven ons gebruik als tijdelijk te zien en ons behulpzaam te willen zijn bij het zoeken naar een nieuwe locatie, waar alle activiteiten van RTV Lansingerland, radio, tv, techniek, redactie, onder één dak kunnen plaatsvinden. Hiervoor is ruim 100m² nodig. Wanneer RTVL in het gemeentehuis permanent onderdak zou krijgen, dan zal aan een aantal voorwaarden moeten worden voldaan: eigen glasvezel-aansluiting of een volledige eigen lijn met capaciteit in- en uitgaand van 100/100 Mbps of liefst 200/200 Mbps en daarmee eigen wifi. Onbeperkte 24/7- toegang, nu moeten we ons vooraf aanmelden en moeten we er voor 23.00 uur weer uit zijn. Een eigen alarminstallatie, wat een eis van de verzekeraar is. Een huurcontract voor 5 jaar, met recht op verlenging met 5 jaar, conform het burgerlijk wetboek. Een acceptabele huurprijs inclusief servicekosten en energiekosten. Dat moet gezien de exploitatiebijdrage die wij via het gemeentefonds van de gemeente ontvangen van € 35.000. Dat is dus geen vetpot. Wij hebben twijfels of aan deze voorwaarden kan worden voldaan. Gezien de twijfels en het standpunt van wethouder Fortuyn hebben we als bestuur positief gereageerd op zijn aanbod om de mogelijkheden van een bepaalde andere gemeentelijke locatie te onderzoeken, maar daarover pas gezamenlijk naar buiten te treden als de haalbaarheid duidelijk is. Ook op die locatie zullen naast compartimentering behoorlijke aanpassingen moeten plaatsvinden. Wel heeft deze nog niet nader genoemde locatie onze voorkeur, vooral door de 24/7-bereikbaarheid, eigen glasvezel en eigen energiemeters. Welke van de twee opties het uiteindelijk gaat worden, het zal duidelijk zijn, dat extra geld van de gemeente voor RTVL meer dan welkom is. Niet alleen om voorzieningen te kunnen treffen aan een nieuwe definitieve locatie. Onze spaarpot voor de verhuizing van € 15.000,- zal niet voldoende zijn. Ook structureel zullen de inkomsten omhoog moeten om de kwaliteit van onze producties op het huidige hoge niveau te houden en liefst nog hoger te brengen. Ik dank u voor uw aandacht.

Inspreker 2:

De heer Ephraïm: Goedenavond allemaal, ik neem u mee naar het jaar 2012. Die zomer stap ik op mijn fiets en rijd ik met knikkende knieën naar de wijk Boterdorp in Bergschenhoek, samen met Patrick van Uffelen, hij is ook aanwezig hier in de zaal. We zijn onderweg naar iemand die in haar achtertuin meedoet aan Open Tuinen Lansingerland. Dit moment is het begin van mijn carrière als journalist en ook het begin van Lansingerland TV. Eerder gaf de radiozender van de omroep de gemeente al een stem, maar op dit moment kreeg Lansingerland dus voor het eerst een gezicht. Inmiddels heb ik mij kunnen ontwikkelen tot presentator bij RTL Nieuws, mede dankzij RTV Lansingerland. Kijk waar die omroep inmiddels staat. We zijn begonnen met een programma dat maar één keer per maand verscheen. Nu is er ook een programma over kunst in Lansingerland, over erfgoed, ze zendt Dodenherdenking live uit elk jaar, er is een politiek praatprogramma, een wekelijks journaal, noem het allemaal maar op. De omroep die ik 10 jaar geleden aantrof, bestaat eigenlijk niet meer. Het is nu veel meer dan dat geworden. Waarom ben ik hier? We bevinden ons nu op een kruispunt in dit hele dossier. Gaan we gewoon door en doen we alsof er in de afgelopen jaren niets veranderd is? Of zien we dat de impact, het belang van deze omroep is toegenomen? Grijpt de politiek hier dit moment aan om de omroep ook die erkenning te geven? Door de zenders te verstevigen, stabiliteit te geven. U weet nog beter dan ik dat de raad van Lansingerland nog weinig over lokale media spreekt, bijna nooit kan ik misschien beter zeggen. Nu gebeurt het dus wel een keer. Mijn boodschap is vooral: zie dit als een kans, grijp die kans. Dank u wel.

Mevrouw Heijblom, D66: Ik ben naarstig op zoek geweest naar een jaarrekening, ik heb wel jaarverslagen gevonden. Moet u nou leven van die 5 minuten buitenland plus wat de NOS voor jullie doet? Of zijn er ook nog reclame-inkomsten en dergelijke? Aan welk bedrag moet ik denken voor de totale uitvoeringen? De heer Van Linden: Totaal gaat het over € 35.000 plus een kleine € 4.000 aan reclame-inkomsten.

Incidenteel komt er nog weleens wat uit een ander potje van de gemeente om een videocamera aan te schaffen, maar dat gebeurt op basis van een subsidieregeling. Daar proberen we uiteraard gebruik van te maken. We proberen ook gebruik te maken van het steunfonds voor de journalistiek. Zeker in coronatijd hebben we daar een flink bedrag van kunnen krijgen. Aanvankelijk was dat krediet, naderhand is dat omgezet in een gift. Het spaarpotje van € 15.000 voor de toekomstige verhuizing. Dat was het.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Misschien had ik het terug kunnen zien in de insprektekst, die wij wel in ons systeem hebben staan, maar hoorde ik u nou zeggen, dat er eigenlijk een voorkeurslocatie is voor RTV Lansingerland, die niet op het gemeentehuis is en waarover u al in gesprek bent met de wethouder Fortuyn? Zei u dat? Dus dat zei u. Oké. Dat is een bericht waarvan het wel handig is als onze raad daar de details van weet, misschien dat de heer Erwich dat wel weet en ons straks gaat inlichten, maar ik wilde even zeker weten dat ik u goed had gehoord. De heer Van Linden: We houden ons aan de afspraak met de wethouder. Mevrouw Verhoef: Dat is heel goed, maar dan heb ik u goed gehoord. Dank u wel.

Mevrouw Draak, VVD: Waar ik nog benieuwd naar ben, het is een beetje naar de bekende weg vragen, maar stel, het lukt allemaal niet met die huisvesting, is er dan nog een mogelijkheid dat RTV Lansingerland doorgaat zonder eigen huisvesting? Zijn daar opties voor? De heer Van Linden: De huidige locatie in de vroegere brandweerkazerne in Bergschenhoek is uitermate klein, daar kan zeker geen tv-studio bij en er is feitelijk ook geen redactieruimte op dit moment. We weten het niet. Het huurcontract loopt tot de zomer van 2024, maar we barsten feitelijk uit onze voegen daar, vandaar dat we nu tijdelijk in het businessdeel van het gemeentehuis zitten.

De heer Erwich, L3B: Ik heb wel een vraag, maar ik denk dat ik hem even laat zitten.

De voorzitter: Dan dank ik de heer Van Linden en de heer Ephraïm voor uw inspraak. Dan gaan we naar de sprekers op het resultaat participatietraject Rotterdam The Hague Airport. Ook hier zou ik alle vragen aan het einde willen doen. Daar kunt u mee instemmen, uitstekend.

Inspreker 3:

Mevrouw Van de Coevering - van Heesewijck: Voorzitter, college, leden van de raad, eind 2016 concludeerde de verkenner Schrijnen dat er in de regio geen draagvlak was voor uitbreiding van de luchthaven. Tot die zelfde conclusie kwam eveneens oud-burgemeester Van Vliet in 2018. Eind 2020 opende RTHA een charme-offensief door aan te geven met alle belanghebbenden om de tafel te willen zitten. Dat heeft geresulteerd in een 2 jaar durend proces, waarbij ik steeds heb uitgedragen dat het voor omwonenden van belang is dat zij een volwaardige nachtrust krijgen; een extensieregeling inhoudende alleen vluchten die vertraging hebben opgelopen tijdens de laatste vlucht; vermindering van groot handelsverkeer aan de randen van de dag en een vermindering van de door omwonenden ervaren hinder, geen berekende hinder die ook nog eens via de Lden systematiek wordt uitgesmeerd over dag, avond en nacht. Toen het EPP, het eindproduct dus, op 15 november openbaar werd zond ik u diezelfde middag het persbericht opgesteld door mij en de bewonersvertegenwoordiger van Schiedam en mijn uitgebreide commentaar op het EPP en de bijbehorende stukken. Daaruit blijkt duidelijk dat ik niet tevreden ben met het eindresultaat. Het EPP bevat voornemens en beloften, waarvan nog niet vast staat dat die waar gemaakt kunnen worden, maar er wordt wel volledig mee gerekend voor de komende jaren. De luchtvaartwet geeft aan dat eerst de daadwerkelijke hinder voor omwonenden moet verminderen, aler er gesproken kan worden over meer vliegbewegingen. Dit EPP zet echter de deur open naar méér vliegen en daarmee méér gezondheidshinder. Het feit dat boeren, qua uitstoot, getroffen worden in hun broodwinning en de luchtvaartsector het 'rupsje nooit genoeg' blijkt is in deze tijd niet meer te verkopen aan onze inwoners. Uit een recent onderzoek van Arcadis blijkt dat wij in onze regio wonen op de ongezondste plek van Nederland. Van Schayck, hoogleraar preventieve geneeskunde in Maastricht, geeft aan dat daardoor een verhoogde kans bestaat op hart- en vaatziekten en ernstige longaandoeningen. Eerder al kwam professor Burdorf van het Erasmus MC ook tot deze conclusie. Burdorf zei: we moeten het niet hebben over uitbreiding, maar over hoe we huidige gezondheidseffecten kunnen verminderen, vliegen moet minder aantrekkelijk worden gemaakt. Ook het RIVM constateerde eerder dat de Randstad bij de vuilste gebieden van Europa hoort. De Wereld Gezondheids Organisatie presenteerde onlangs strengere geluidsnormen voor heel Europa, dat moet uiteraard ook gelden voor de luchtvaartsector. Geluidsoverlast is geen luxeprobleem. Mensen hebben rust nodig om gezond te zijn en gezondheid is geen luxe. Uitbreiding van vluchten door de inzet van stille vliegtuigen is voor omwonenden geen oplossing voor minder hinder, maar oorzaak van meer hinder. Deze toestellen zijn voor het menselijke oor niet hoorbaar stiller, maar omdat op papier gerekend wordt met volledige vlootvernieuwing en afname van circa 3 decibel per vliegtuig, leidt e.e.a. wel tot meer vliegen en, ook weer op papier, tot minder ernstige hinder. De realiteit zal voor onze inwoners geheel anders zijn. Bij berekeningen is men uitgegaan van het aantal woningen begin 2022 en het aantal personen van een telling uit 2020. Hier zijn dus dit jaar opgeleverde woningen en bijvoorbeeld Wilderszijde, dat nog gebouwd gaat worden, niet meegerekend. De voorzitter: Wilt u zo gaan afronden. Mevrouw Van de Coevering: Nu al? Ik zond u mijn commentaar 'gewogen en te licht bevonden', u kunt het allemaal nog even nalezen. Als we de EPP naast de huidige omzettingsregeling leggen, dan zitten er wat verbeterpuntjes in, maar ook die grote toename. Het aantal slots wordt bevroren, 's morgens en 's avonds, maar die 10 slots hebben de afgelopen jaren in de hectiek van de zomer met de vliegtuigen van Schiphol niet eens gehaald, het waren er maximaal 8, dus daar zit ook nog ruimte in. Geen militaire lesvluchten is makkelijk weg te geven, want die waren er al niet. De rest kunt u lezen in het stuk, dat ik heb toegestuurd. Nog even het begrip 'luchthaven van nationaal belang'. Dit slaat niet zozeer op de economie van onze regio, maar op het feit dat de start- en landingsbaan lang genoeg is om grote vliegtuigen bij calamiteiten op te kunnen vangen. De raad heeft het VPP afgekeurd in april, heel duidelijk. Het EPP is er niet beter op geworden. Ik spreek dan ook de hoop uit, dat ook nu de raad de gezondheid van onze inwoners stelt boven het economisch belang van de luchtvaartsector. Ik dank u.

De voorzitter: Ik wil inwoners en andere aanwezigen op de publieke tribune er wel aan herinneren, dat enige vorm van visuele of auditieve inmenging met de vergadering conform het reglement niet is toegestaan. Daar valt applaudiseren helaas ook onder. Dat gezegd hebbende, ga ik naar meneer Van der Meer. Het mooie van uw inspraak is, dat andere u ook niet mogen onderbreken op dat moment, mijzelf daargelaten.

Inspreker 4:

De heer Van der Meer: Sorry voor het applaus. Voorzitter, commissie goedenavond. Een gezonde toekomst tegenover voorliggend Luchthavenbesluit. Als voorzitter spreek ik in namens de Bewoners Organisatie Hoeksekade. De BOH vertegenwoordigt 80% van de ruim 100 woonadressen op de Hoeksekade in Bergschenhoek. De BOH en individuele leden, niet iedereen maar veel, zijn lid van de BTV, Bewoners Tegen Vliegtuigoverlast Rotterdam Airport. De BOH onderschrijft de wijze waarop deze organisatie zich inspant voor de gezondheid van omwonenden. Maar de BOH onderschrijft ook de wijze waarop de BTV stelling neemt in de discussie over het Luchthavenbesluit. De Hoeksekade ligt recht onder de aanvliegroute van Rotterdam Airport, maar waar hebben wij nu eigenlijk last van? Vliegtuigen komen te pas en te onpas laag over. Stijgend en landend, 's ochtends, overdag, 's avonds maar helaas ook 's nachts. Als wij overlast ervaren kunnen wij melding doen bij de DCMR. Maar houdt daarbij in uw oordeel over die cijfers rekening met het volgende. Onder het mom van 'melden helpt toch niet, je wordt toch niet gehoord' wordt niet alle overlast door iedereen gemeld. En dat per huisadres slechts 1 melding per overlast gevende situatie gedaan mag worden. En niet met het veelvoud aan mensen dat er op dat moment werkelijk last van heeft en dus overlast ervaart. Een huisadres herbergt mensen. Zij leven, werken, slapen, luisteren naar muziek of naar elkaar, ontvangen bezoek binnen maar ook buiten in de tuin, zoals u en ik. Dat alles wordt te pas en te onpas beïnvloed door geluidsoverlast van landende en stijgende vliegtuigen. Je kan elkaar, ook binnen, dan niet verstaan. Je hoort de tv of muziek niet, je stopt met praten, bezoek kijkt verschrikt in de lucht en nachtrust wordt verstoord met alle effecten van dien. Dan hebben we het alleen nog over de gevolgen van geluidsoverlast. Luchtverontreiniging als gevolg van vliegverkeer is volgens deskundigen evident. Bewoners van de Hoeksekade en wijde omgeving gaan dat pas later merken, later in het leven, ze doen er geen melding van of verdwijnen in statistieken. Dat moet anders. Gezondheid, we hebben het er net over. Lansingerland ligt wel in de gevarendriehoek, ook dat willen we mee geven. Een HSL-spoorlijn door de hele gemeente, toename van autoverkeer op de N209. De nieuwe A13-A16 waarbij met een overwegend westenwind alle overlast en verontreiniging de bewoonde gebieden van Lansingerland ingaat. De voorzitter: Zou u willen afronden? De heer Van der Meer: Ik ga dat doen, nog 2 alinea's, dan ben ik klaar. Het houdt niet op, maar het kan en moet anders. Het moet beter. Voor nu en straks, maar ook voor wat u en ik, wij, aan de volgende generaties in Lansingerland na willen laten. Dat is van belang en de inhoud van het voorliggende Luchthavenbesluit helpt daar niet aan mee. Laat rekenkundige en mooie voorspellingen over Rotterdam Airport ondergeschikt zijn, deze zijn onzeker. De rauwe werkelijkheid zien en ervaren wij nu al. Uw verantwoordelijkheid is zwaar, heel simpel, die is zwaar, maar kies voor afbouw of krimp van Rotterdam Airport, kies dus tegen dit Luchthavenbesluit. Neem uw verantwoordelijkheid voor een gezonde toekomst van de inwoners van Lansingerland. Dank u wel.

Inspreker 5:

De heer Wooning: Mijn naam is Gidus Wooning. Allereerst wil ik iets kort zeggen over burgerparticipatie. Het is voor het eerst in 48 jaar dat ik kom inspreken. Het eerste bericht dat ik terug krijg is: we hebben veel sprekers gemeld, dit betekent dat de spreektijd maximaal 3 minuten bedraagt, mogelijk nog korter. Is het een idee voor de volgende keer om iets eerder te beginnen of iets langer te gaan of wat dan ook? Ik zou zeggen: we nemen het als gemeente heel serieus en we besteden er wat extra aandacht aan. Ik doe mijn best om het zo snel mogelijk in 3 minuten te doen, maar dat even terzijde. Ik woon hier circa 500 meter vandaan, vlakbij de Noorderparklaan, dus vlakbij de aanvliegroute. Ik wil hier de vliegoverlast met een ieder ander delen, die ik nu ervaar en van afgelopen zomer. Ook word je geregeld tussen zeven en half acht door meerdere passagierstoestellen gewekt, ook in het weekend. En ja, ik vlieg ook weleens. Er zijn mensen, die het heel fijn vinden, zo'n vliegveld dichtbij, maar die hebben er hoogstwaarschijnlijk zelf geen last van, omdat ze er ver genoeg bij vandaan wonen. Als je hier naast een windmolen, een HSL, een provinciale weg of rijksweg A13/A16 woont, dan heb je er ook geen last van. De politici in Den Haag hebben er waarschijnlijk ook geen last van. Afgelopen zomer kregen we de volle laag overlast van de passagierstoestellen van Schiphol erbij, wat een bak ellende. Wat dat met je doet? Van deze overlast krijg je heel veel stress. Je kunt geen kant op. Je eigen huis moet je ontvluchten vanwege de herrie om ergens anders wat rust te vinden. Het was een mooie zomer om in de tuin te zitten en om bijvoorbeeld eens een boek te lezen. En dan met thuiswerken, je mag dan lastige problemen oplossen, daar heb je wat concentratie voor nodig. Voordat ik aan het werk ga, word ik voor de zekerheid gewekt door de eerste golf van passagiersvliegtuigen, die aankomen of vertrekken. Stipt vanaf 07.00 uur. Met een mooie, warme zomer en daarbij het raam open voor wat frisse lucht, probeer dan maar eens een dag normaal te werken met deze golf van geluidsoverlast. Een telefoongesprek voeren

wordt verrekke lastig, tussen de vertrekken en aankomsten. Heel de dag door volop overlast. Je verlangt naar de avond om buiten in de tuin te zitten. De geluidsemmer was nog niet vol, de één na de ander, meerdere malen per uur. En niet één dag, maar 7 dagen per week, van 07.00 uur 's morgens tot 23.00 uur 's avonds. Dan niet te vergeten de overtrekkers die eerder of later vertrekken of binnen komen. De inspectie leefomgeving en transport controleert dit. Handhaving is bij mij niet bekend gezien de overtredingen. Waarom werd de optie van het nieuwe vliegveld Lelystad niet ingezet? Helemaal kant en klaar inclusief directie en luchtverkeersleiders. Dan nu liggen er plannen in het EPP voor nog meer groei van het aantal vluchten met verruiming van openingstijden. Waar is en blijft de nachtrust voor een ieder? Als maar eeuwige groei, maar de leefbaarheid gaat er vol op achteruit. De komst van stille, elektrische vliegtuigen is een illusie, als je weet wat voor stuurkracht er nodig is voor een Boeing 737. Waarom wordt de burger van Lansingerland niet? De voorzitter: Zou u willen afronden alstublieft? De heer Wooning: Nog 1 alinea. In het kader van burgerparticipatie is een referendum een prima middel. We hebben een wens voor 2023: een volksraadpleging bij de burgers van Lansingerland. Gezien de toename van fijnstofuitstoot, wat doet dat met de gezondheid van een ieder onder de aanvliegroute? Het zal niet ten goede zijn. Wellicht zien we dit over een paar jaar in de uitzending van Zembla. Tot slot. Nee, ik ben niet voor sluiting, maar wel voor krimp. Zie de aanbevelingen van Thea van de Coevering van 20 oktober 2021 in de Heraut. Wie houdt er rekening met mij en vele anderen? Dank u wel.

Inspreker 6:

Mevrouw Grimbergen: Goedenavond. Ik weet dat 3 minuten kort is. Ik heb een stuk ingeleverd met een inhoudelijk deel. Het gaat over de geplande groei, als het aan Rotterdam Airport ligt, de splitsing van de geluidsruijnte, de nachtrustafpraak, de innovatieprojecten en de gezondheid. Daar wil ik mee beginnen. Ik heb ingesproken in Rotterdam. Voor mij was er een aantal mensen, waaronder 2 medische specialisten, een longarts en een kinderlongarts. En ik ben me rot geschrokken. Toen ik dat hoorde, dus ook welke aantallen kinderen, ook al heel jonge baby's, hier in dit gebied rondom het vliegveld met astmatische klachten worden geconfronteerd, toen ik dat hoorde, dacht ik: wat is al het andere wat ik nog te vertellen heb over nachtrust, over innovatieve vluchten, wat heeft dat nog voor zin als hier in dit gebied de gezondheid van kinderen niet wordt beschermd. Daarom heb ik jullie de bijdragen van de 2 artsen, inclusief de vragen die de gemeente, het was even knippen en plakken, ik ben niet zo technisch, want er moest software voor gekocht worden, het gaat allemaal van mijn tijd af. Maar voor uw begrip: gezondheid mensen, zeker van kinderen, het is hier een kinderrijk gebied, Lansingerland is kinderrijk, moet u kunnen garanderen. Het is veel belangrijker dan de rest. Dat als eerste. Het tweede is: Anneke Heerens heeft ook een stuk ingestuurd, maar kon niet spreken. Zij is astmatisch, ook door de omgeving. Zij kan geen Covid oplopen, want daar zal zij ernstige problemen mee krijgen. Lees haar stuk, want zij heeft geflyerd voor de BTV, onze bewonersgroep tegen vliegtuigoverlast. Zij geeft een heel aantal opmerkingen van mensen, dat is heel interessant, dat zijn 4 insprekbeurten van 3 minuten. Ik wil u 2 dingen mee geven voor uw brief. Wat positief is: u wijst het EPP af. Daar ben ik heel blij mee. Alleen, u wijst het af op de procedure rondom het participatieproces. U wijst het onvoldoende af op de inhoud van het EPP, dus o.a. op dit gezondheidsaspect, de luchtkwaliteit, de leefbaarheid. Daarom zou ik u willen adviseren: kijk naar die verhalen van de 2 longartsen en neem daar een stuk over op. Dan heb ik nog een kleine, die heel groot is voor omwonenden. Dat is: in de VPP reactie heeft u aangegeven van 00.00 uur 's nachts tot 07.00 uur 's morgens de nachtrust gehandhaafd te willen zien. De omzettingregeling, die nu geldt, is het van 23.00 uur tot 07.00 uur. Breng het tot naar van 23.00 tot 07.00 uur. Ik weet het, meneer Fortuyn, u zegt: ik heb gehoord van de ambtenaren: dit kan niet, het kan niet, want het heeft te maken met de vliegschema's van de maatschappijen. Wij hebben te maken met een nachtrust en hij is te kort voor de gezondheid van kinderen. Hij is er nu, 8 uur rust is minstens nodig. Ga gewoon eens een keer stevig voor dat punt staan, handhaaf van 23.00 uur tot 07.00 uur nachtrust, die we in de omzettingregeling kennen. Voor het overige, meneer Fortuyn, ben ik heel blij, dat er een brief ligt waarin het EPP wordt afgewezen. Ik wil mevrouw Van de Coevering complimenteren met het geweldige stuk en met al haar inzet. Lees dat ook even af, want zij kon haar verhaal niet afmaken. Voor de rest heb ik ook een uitgebreid verhaal geschreven met allemaal zaken, waarvan ik zeg: jullie worden gepiepeld. Wij worden gepiepeld, alle gemeentebesturen worden gepiepeld. In dat EPP is hartstikke interessant om te lezen en te kijken hoe Schiphol dat doet, want dat doen ze slim hoor. Eén ding: adaptief moet deze nieuwe wet worden. Adaptief. Wat betekent adaptief? Dat die in de loop van veranderingen moet kunnen worden gewijzigd. Democratisch? Ik denk het niet. Dank u wel.

Inspreker 7:

De heer Johanson: Geachte voorzitter, geachte commissieleden. Mijn naam is Arno Johanson en woon al vrijwel mijn hele leven binnen een afstand van circa 3 kilometer van Rotterdam Airport, de eerste jaren op een afstand van nog geen 300 meter. Inmiddels woon ik 18 jaar aan de Ds. van Couwehovenlaan in Bergschenhoek op de rand van het huidige 56 dB Alden gebied, recht onder de aanvliegroute van Rotterdam Airport. Zoals ongetwijfeld bekend is het vliegveld Zestienhoven half jaren '50 aangelegd voor klein zakelijk en vrachtverkeer ter ondersteuning van het Rotterdamse bedrijfsleven en haven. Ik kan mij

vanuit mijn jeugd dan ook niet anders herinneren dan dat er gevlogen werd met cityhoppers, niet al te grote vrachtvliegtuigen, reclame vliegtuigjes en lesvliegtuigen. Vluchten en vliegtuigen van een categorie, niet altijd even leuk, maar in de aantallen waarin ze toen vlogen best te overzien. Echter, het aantal vliegtuigen dat op Rotterdam Airport vliegt is de laatste jaren niet alleen sterk toegenomen, maar ook enorm veranderd. Het aantal vakantievluchten, groothandelsverkeer, zoals dat genoemd wordt, en met name Boeings 737 en vergelijkbare typen toestellen nemen sterk toe. Dit zijn typen vliegtuigen die absoluut niet meer ongemerkt overkomen en zeker niet 's nachts. Mijn gezin en ik hebben de afgelopen zomer en ook een aantal zomers voor corona als dramatisch ervaren. Het aantal vakantievluchten, zowel overdag als 's nachts, was zeer groot. Wanneer vliegtuigen overkomen is een gesprek voeren in de tuin onmogelijk. Maar ook in huis wanneer er een raam of deur open staat, is het geluidsniveau dusdanig hoog, dat gesproken woord van bijvoorbeeld televisie niet te volgen is. Wanneer het mooi weer is, wil je 's nachts graag met een raampje open kunnen slapen, maar dat betekent wel dat je van iedere nachtvlucht, afgelopen zomer iedere nacht een aantal, wakker wordt. 's Ochtends om 07.00 uur word je door de eerste exemplaren weer wakker gevlogen, althans, wanneer we geluk hadden, want voor hetzelfde geld komt de eerste al om 06.00 uur over. Dit alles speelt zich af circa 225 boven ons hoofd met geluidspieken boven de 80 dB. Op z'n Rotterdams gezegd: gewoon een teringherrie. Ik kan u vertellen: dit breekt je na verloop van tijd behoorlijk op. Ik ga mijn best doen, anders haal ik het niet met die 3 minuten. Buiten geluidsoverlast geven vliegtuigen ook een hoop luchtvervuiling in de vorm van fijnstof, ultrafijnstof, zwaveluistoot, kerosinedampen. Ik weet niet wat er hiervan allemaal in onze longen terecht komt, maar wat er van mijn houten gevel en ramen afkomt, dat lijkt me niet heel gezond. Wanneer ik nu met mijn beperkte kennis van zaken het EPP lees, dan zie ik dat er in deze situatie geen verbetering gaat komen, tenminste, niet wanneer het aan Rotterdam Airport ligt. Sterker nog, zij willen groeien met zeker 8.700 vluchten per jaar. Dit zullen hoofdzakelijk vakantievluchten zijn. Een groei van 50% ten opzichte van het huidige aantal vakantievluchten. Ook voor wat betreft de nachtvluchten blijft er teveel ruimte voor uitzonderingen. Ik wil u dan ook vragen om u aan te sluiten bij de mening die o.a. wethouder Karremans van de gemeente Rotterdam heeft laten horen, om in Den Haag bij minister Harbers te pleiten voor een krimp van het aantal vluchten en een volledige nachtsluiting in het nieuwe luchthavenbesluit van Rotterdam Airport. De voorzitter: Meneer Johanson, wilt u gaan afronden? De heer Johanson: Ja, nog een klein stukje. Het kan toch niet zo zijn, dat er nu geluiden opgaan over krimp van het aantal vluchten op Schiphol, dat de uitstoot van CO₂, fijnstof, ultrafijnstof op alle vlakken in Nederland moet dalen i.v.m. milieudoelstellingen, we in 2035 in Nederland alleen nog nieuwe auto's willen verkopen die emissievrij zijn, maar Rotterdam Airport moet groeien, anders is het voor ons economisch niet rendabel. Daarom mijn dringende oproep: laten we in dit dossier alstublieft het gezondheidsbelang en de leefbaarheid van de bewoners in deze regio boven het economisch belang van Rotterdam Airport stellen. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Ter informatie: de spreektekst van de heer Johanson is eerder deze avond rond gedeeld. De andere spreekteksten vindt u allemaal in IBABS. Mocht u hebben ingesproken en u denkt: hé, mijn tekst mist. Mailt u deze dan graag naar griffie@lansingerland.nl dan voegen we deze nog toe, zodat alle commissieleden uw inbreng nog kunnen nalezen.

Inspreker 8:

Mevrouw Krol: Ik ben in Bergschenhoek komen wonen in 1999 in een van de vele nieuwbouwwijken. Deze nieuwbouwwijken zijn gebouwd onder de belofte dat vliegveld Zestienhoven zou sluiten. Deze belofte bleek niets waard. Het vliegveld is er nog, het aantal passagiers is verdrievoudigd, ik lijd aan slaapproblemen en een chronische hoest. Volgens het belevingsonderzoek, dat dit jaar is gepubliceerd, geluidhinder en slaapverstoring heeft Lansingerland van alle omliggende gemeenten het hoogste percentage inwoners dat ernstige hinder en ernstige slaapverstoring ervaart door het vliegverkeer. In Bergschenhoek en het gebied ten oosten daarvan ondervindt zelfs 27% van de 18-64 jarigen ernstige geluidhinder. Geluidsoverlast, u denkt misschien als u daar geen last van heeft: wat betekent dat nou? Volgens de WHO is het de grootste ziektemaker na luchtvervuiling. Langdurige slaapverstoring leidt tot gezondheidsproblemen zoals obesitas, diabetes, hoge bloeddruk en waarschijnlijk dementie. Bovendien is aangetoond dat geluidsoverlast een negatief effect heeft op de cognitieve ontwikkeling van kinderen, waaronder hun leesvaardigheden, het geheugen en hun leerprestaties. Om die reden adviseert de WHO lagere geluidswaarden. Mevrouw Van de Coevering zei het al. Het goede nieuws is, dat de staat, de Nederlandse overheid, zich publiekelijk aan een vermindering van de hinder heeft gecommitteerd en daarbij heeft aangegeven dat zij het advies van de WHO volgt. De Rijksoverheid is afgelopen zomer gedagvaard en aansprakelijk gesteld voor het blootstellen van omwonenden aan ernstige hinder en ernstige slaapverstoring als gevolg van het vliegverkeer van en naar Schiphol en aan een geluidbelasting die de normen van de WHO overschrijdt. Dit heeft ook consequenties voor de geplande nieuwbouw in Lansingerland. Lansingerland, nog steeds aangeprezen op de website, de nieuwbouw, als een oase van rust in Zuid-Holland. Dat moet u vanaf morgen schrappen. Maar er is nog meer aan de hand. In de concept-reflectie van het college wordt gesteld dat de gemeente geen verantwoordelijkheid kan dragen

voor een goede informatievoorziening voor toekomstige bewoners en gebruikers die te maken krijgen met de effecten van de aanwezigheid van de luchthaven. Deze verantwoordelijkheid kan de gemeente niet afwentelen op RTHA. De gemeente is immers verantwoordelijk voor een goede en vooral veilige ruimtelijke ordening. De gemeente moet de bewoners van de nieuwbouwwijken objectief, volledig en correct informeren. Dit gaat niet alleen om de leefomgeving, zoals genoemd in de brief staat, maar ook om de gevolgen van ernstige geluidhinder en ernstige slaapstoornissen voor de gezondheid en ook de gezondheidsschade door de uitstoot van schadelijke stoffen. Luister dus vooral naar de films die zijn ingeleverd door mevrouw Grimbergen. De vraag is of de gemeente kan volstaan met een waarschuwing. De vraag is of het onrechtmatig is om toekomstige bewoners van de nieuwbouwwijk Wilderszijde bloot te stellen aan ernstige gezondheidsschade van het vliegverkeer. Mijn rechtsgevoel zegt, ik ben 25 jaar in de advocatuur werkzaam geweest, zij het niet op dit gebied, dat een waarschuwing niet voldoende is. U weet wat er speelt, er ligt een uitgebreide dagvaarding van 200 pagina's, u heeft alle bronnen. Dan kunt u niet meer zeggen: wij waarschuwen niet, wij weten het niet. Deze vraag moet u stellen aan uw advocaat. De voorzitter: Zou u willen afronden? Mevrouw Krol: Ik heb nog een reactie op de andere punten. Concept-reflectie, twee punten, dat kunt u lezen. Ik wil nog iets zeggen over de gefaseerde inzet van stillere en schone vliegtuigen, dan met name het tweede argument. Rotterdam The Hague Airport presenteert maatregelen om die stillere en schonere vliegtuigen in te zetten in de randen van de nacht. Maar u moet weten dat RTHA dat helemaal niet kan, die heeft daar helemaal geen invloed op. Het is een loze belofte. Bovendien, dat weten we van een ingewijde, heeft Airbus, dat zouden de nieuwe vliegtuigen zijn, de komende 10 jaar alleen maar oude toestellen, die besteld zijn. Ook de verwachting dat ze worden ingezet, is een verwachting die niet juist is. Daar wil ik mee eindigen. Dank u wel.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind gekomen van de inspreken. Ik ga een rondje langs de commissieleden maken. We hebben alle vragen gebundeld. Als uw vraag aan een specifieke spreker is, dan vraag ik u dat erbij te vermelden.

De heer Alsemgeest, WIJ: Dank aan alle sprekers. Ik heb eigenlijk geen vraag, maar een kleine opmerking. Ik hoorde de heer Van der Meer en ook een paar anderen praten over het luchthavenbesluit, maar daar praten wij vanavond helemaal niet over. Wij praten over de reflectie op het eindproduct van het participatieproject en de brieven die gezonden worden naar de minister en naar Rotterdam The Hague Airport. Laat dat even duidelijk zijn.

De heer Lieverse, CU: Ik heb wel een vraag. Mevrouw Van de Coevering sprak over het verschil tussen de ervaren hinder en de berekende geluidsbelasting. Dat is een heel belangrijk onderscheid, want het kan mensen zand in de ogen strooien. Ik ben benieuwd wat zij vindt van een ander, een derde aspect hiervan, namelijk van gemeten geluidsbelasting, als derde in deze trias.

Mevrouw Van de Coevering: U heeft volkomen gelijk. Je kunt berekenen, je kunt meten. Uiteraard, meten is weten, dat is verschrikkelijk belangrijk. Daarom is het ook verschrikkelijk belangrijk dat er geluidsmetposten meer bij komen dan die er nu zijn, aan de randen van de woonbebouwing. Dus niet bij elke boerderij, maar daar waar de eerste huizen zijn, daar hoort een meetpost te zijn. Dan moet je echt gaan meten. Dat moet je zeggen: dat is de hinder die mensen ervaren. Dat is de piekbelasting, dat is die 80 dB, die je over je schoorsteen krijgt en over je bed. Dat is vele malen belangrijker dan de berekende hinder en die 80 dB uitsmeren over de uren van de dag. Er zijn uren dat er helemaal niet gevlogen wordt, want er wordt hier in blokken gevlogen: 's morgens vroeg, rond 12.00 uur, rond 15.00 uur en 's avonds laat om en nabij. Dus is het verschrikkelijk belangrijk, dat we naar de piekbelastingen gaan kijken en niet naar dat uitgesmeerde geluid.

De heer Kampinga, VVD: Aan allen tezamen. Ik ga er even van uit, dat er een hoge correlatie is tussen geluidsoverlast in al zijn facetten en emissies, dat daar een hoge mate van correlatie tussen bestaat. Is dat een juiste veronderstelling? De voorzitter: Ik zie mevrouw Van de Coevering al knikken. Is er een spreker die een ander antwoord heeft dan 'ja'? Dat is niet het geval, dus daarmee is uw vraag beantwoord.

De heer Erwich, L3B: Ik had een heel korte vraag aan meneer Van der Meer. Hij sprak erover, dat er maar per huishouden wordt gemeten. Nu vraag ik me alleen even af: is er dan verschil tussen een huishouden? Wilt u daarmee zeggen dat de meningen verdeeld zijn in een huishouden?

De heer Van der Meer: Dat is een conclusie, maar geen juiste conclusie. Als je met 1, 2, 3, 4, 7 mensen in een huis zit en je moet stoppen met praten, dan is het simpel: iedereen heeft daar last van. En er wordt slechts 1 klacht genoteerd in plaats van 7 klachten als je met zijn zevenen bent. Of als 2 mensen wakker worden 's nachts dan kan je 1 klacht indienen en niet 2 klachten voor 2 mensen, die wakker zijn.

De voorzitter: Dank voor die verduidelijking. Daarmee sluiten wij de inspraak af. Ik herinner alle insprekers er nog even aan, dat zo direct op de agenda wij eerst spreken over het bespreekpunt RTV Lansingerland en daarna het bespreekpunt Rotterdam The Hague Airport. U bent van harte uitgenodigd om daarbij aanwezig te zijn.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 10 november 2022

De voorzitter: Hierover zijn geen opmerkingen binnen gekomen. Kan ik daarmee het verslag vast stellen? Dat is het geval, dan is het verslag bij deze vastgesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Wij hebben 2 besprekingen met beide 3 minuten in de eerste termijn en 2 minuten in de tweede termijn. En ik heb een rondvraag van de heer Lieveerse inzake Orange the world. Is dat correct? Oké, dan staat die bij deze genoteerd. Gaan we het met deze agenda doen? Ik zie geen opmerkingen, dus dan is dat het geval. Dan is de agenda vastgesteld.

5. Bespreekpunten:

5.a RTV Lansingerland midden in (het huis van) de samenleving

De heer Erwich, L3B: Mijn dank gaat uit naar de insprekers van RTV Lansingerland. Het is leuk om te horen, dat het eigenlijk al begonnen is in 1986 en dat daar nog steeds een vrijwilligersorganisatie is met 45 vrijwilligers. Dus ze gaan aardig vooruit. De radio is nog steeds een stevige tak in RTV Lansingerland, met Mark de Boer, Willem de Vries en Cornel van der Heiden als drijvende kracht achter deze mooie lokale radio. De meeste raadsleden en het college hebben geregeld en graag aangeschoven bij het Magazine, de spreekbuis voor iedereen in Lansingerland, zoals Willem dat graag benoemt. Sinds 2011 is er als aanvulling op de uitzending van de Kabelkrant met alleen een tekstje ook tv-krant uitgegroeid en geprofessionaliseerd. Hierdoor is er lokaal een bijzonder krachtig multimedia groep ontstaan met aantrekkelijke tv en radio voor de hele regio. Patrick van Uffelen is de grote animator van het geheel en wij willen als L3B er graag onze waardering voor uitspreken. Want als premier Rutte op de landelijke tv is, heb je een dikke kans, dat ook Patrick dat gefilmd heeft. RTV Lansingerland is aanwezig bij alle evenementen en herdenkingen, ook op 4 mei. Ook toen het moeilijk was tijdens de coronaperiode hebben ze creatief mee gedacht. Want ook al geven wij RTV Lansingerland nog niet de steun die ze verdienen, zij gaven ons wel de steun die wij toen hard nodig hadden. Op 4 mei mocht er geen herdenking plaats vinden vanwege corona. Toch is er in samenwerking met RTV Lansingerland een plan ontwikkeld, waarmee tijdens deze periode een herdenkingsplechtigheid kon worden beleefd d.m.v. een semi-live uitzending op RTV Lansingerland. We hebben dit kunnen realiseren door opnames te maken in de open lucht, op het cultuureiland, met onze lokale muziekverenigingen en de medewerking van Stan Hill. Zelf is hij filmproducent en documentairemaker voor Tros en Veronica, maar hij is al jaren vrijwilliger en verbonden aan RTV Lansingerland. Onder ons Boyan en ook Patrick zijn verantwoordelijk voor de korte documentaire 75 jaar onvoltooid bevrijd die RTV Lansingerland ter gelegenheid van de 75^e verjaardag van de bevrijding heeft uitgezonden. Deze documentaire is genomineerd door de lokale media award 2021. U heeft Boyan vast ook weleens gezien bij RTV 4 als nieuwslezer. De voorzitter: Zou u uw punt met de commissie willen delen? De heer Erwich: Ja, dat ga ik zo doen. Ik heb wel even een voorbereidend verhaaltje, want anders begrijpt niemand waarom dit hier vanavond is. Waar gaat het om? Dat wilde ik even inbrengen: het zijn geen amateurs. Het is een club met jonge professionals met een enorme potentie. Dat wordt gelukkig gezien door de NOS en door TV Rijnmond. De NOS heeft nu al ingezet op meer aandacht voor lokale omroep. RTV Lansingerland is hiervoor uitgekozen om door te groeien. NOS en Rijnmond leveren hier in Lansingerland een 1,5 fte aan Lansingerland om dit uit te werken. In het laatste VNG-blad staat nu ook een artikel over de sterke positie voor lokale media, waarin 3 burgemeesters namens de VNG het belang van lokale omroepen gaat bepleiten bij andere gemeenten en in Den Haag. Dus graag roep ik hierbij onze burgemeester Pieter van de Stadt op om hetzelfde te doen voor Lansingerland. L3B wil eigenlijk dat de werkzaamheden van de raad bij een breder publiek zichtbaar wordt. Hierbij is van belang, dat we samenwerken met de lokale media. Ook willen we de raad beter naar buiten brengen, communiceren over hetgeen de raad allemaal doet. Daar sluit RTV Lansingerland perfect bij aan. Maar dan hebben ze wel wat rust en zekerheid nodig voor een passend onderkomen en ondersteuning van de raad en het college om onvoorwaardelijk door te kunnen groeien. Het gemeentehuis heeft een belangrijke functie voor de samenleving en is representatief voor alle kernen van Lansingerland. Door de ligging is het gemeentehuis met de auto, de fiets en openbaar vervoer goed bereikbaar en is er ruimte om mensen te ontvangen. Het Huis van de Samenleving moet voor onze inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen ook voelen als hun huis. Met deze locatie willen wij RTV Lansingerland de ondersteuning geven die nodig is. L3B is daarom groot voorstander van een eigen radio- en tv-studio in het Huis van de Samenleving. Deze positie komt niet alleen de communicatie van de gemeente maar ook de inwoners ten goede. Maar ook zeker de verbinding met de inwoners en de politiek. Vanuit de studio op de Tobias Asserlaan kunnen alle partijen van zich laten horen en brengt op

een mooie manier nieuws dichterbij vanuit het Huis van de Samenleving voor de samenleving. De voorzitter: Uw bespreekpunt graag, daarna heb ik een paar interrupties voor u. De heer Erwich: Ik ga eerst even mijn stuk pakken, un moment. Ik heb eigenlijk ter bespreking 4 vragen aan de aanwezige commissieleden. Hoe staan zij tegenover een permanente huisvesting van RTV Lansingerland, radio en tv, in het huis van de samenleving of het gemeentehuis, hoe je het noemen wilt? Het verlenen van subsidie aan RTV Lansingerland. En ook vragen aan het college. Wat zijn de mogelijkheden met betrekking tot het verlenen van subsidie aan RTV Lansingerland? Hoe staat de wethouder nou eigenlijk tegenover een permanente huisvesting van RTV Lansingerland in het gemeentehuis? Ik zie dat de meningen daarover verdeeld zijn. Er wordt geroepen dat er inderdaad een mogelijkheid is. De voorzitter: Uw punten zijn naar voren gebracht. De heer Xhemaili: Ik ga de heer Erwich bedienen, want hij wilde iets zeggen over wat ik nu ga vragen aan de heer Erwich. De heer Van der Linden heeft net ingesproken, dat hij een voorkeurslocatie heeft, die niet gevestigd is in het Huis van de Samenleving. Ik vraag me af hoe dat het bespreekpunt verandert t.a.v. we nu gaan bespreken en wat dat betekent voor besluitvorming richting het college. Kan de heer Erwich daar een toelichting op geven? De heer Erwich: Ja, dat kan ik zeker. Als je namelijk achter je broek aan wordt gezeten om het pand te verlaten en de besprekingen liggen eigenlijk al vanaf februari on hold, dan houd je vast aan iets wat ooit is verteld. Dit is iets wat ik met de voorzitter zelf heb besproken van RTV Lansingerland en hij heeft als voorkeur gegeven om hier te blijven. Waarom? Omdat je dan ook de raad, de mensen die hier aanwezig zijn op een avond als deze kan interviewen en live tv kan presenteren. Dus ik denk dat we de gegevens die we vanavond gehoord hebben toch wat verouderd zijn. Daar hoor ik graag van de wethouder een antwoord op. Het realiseren is dat er hier in het gemeentehuis een locatie komt voor tv en radio. De heer Xhemaili: Dat maakt het debat wel lastig, want ik kan niet kiezen tussen het één of het ander als er 2 verschillende meningen zijn over waar RTV Lansingerland moet worden gevestigd. Het is heel lastig om dit bespreekpunt te doen. Ik ga nog wel mijn woordvoering in de eerste termijn doen.

De voorzitter: Dat is ook wat ik wil voorstellen. Het bespreekpunt is helder, de vragen aan de fracties zijn helder. U kunt daar wellicht de inspraak van RTV Lansingerland in meenemen. Er wordt geen beslissing aan u gevraagd vanavond, dus ik zie geen bezwaar om de bespreking door te laten gaan.

Mevrouw Van Weede, WIJ: Dank aan de sprekers en dank aan de heer Erwich voor het inbrengen van dit bespreekstuk. Wij als fractie staan niet tegenover de huisvesting van RTV Lansingerland in het gemeentehuis. Alleen is een heikel punt de onafhankelijkheid van RTV Lansingerland ten opzichte van de gemeente. RTV Lansingerland moet een plek krijgen midden in onze samenleving. De heer Erwich heeft het over een mooie plek, het hart van de samenleving hier in het gemeentehuis. Alleen vragen wij ons af of dit wel financieel haalbaar is voor RTV Lansingerland. Misschien is het een idee als Casa Cadanza helemaal klaar is om daar een mooie plek te creëren voort RTV. Misschien beneden met een hele mooie glazen wand kijkend naar de samenleving van onze gemeente. Oftewel, het glazen huis van Lansingerland. Vraag aan de wethouder: is het mogelijk dat er ruimte gecreëerd gaat worden in Casa Cadanza voor RTV Lansingerland? Wat betreft de subsidie, RTV Lansingerland krijgt € 35.000 vanuit het rijk. Graag zouden wij willen weten van de wethouder of het wettelijk is toegestaan om extra subsidie te geven.

Mevrouw Molenaar, CU: De fractie van de CU wil allereerst beginnen met grote waardering uit te spreken voor het werk dat de pers in Lansingerland doet, dat geldt zowel voor RTV Lansingerland maar ook voor de schrijvende pers. Dat is heel belangrijk voor het democratisch proces, maar ook voor de onderlinge binding in Lansingerland. En ook voor zaken die al genoemd zijn, zoals dodenherdenking, maar ik denk zelf ook aan de kerkdienstuitzendingen, waar heel veel mensen op zondagmorgen heel blij mee zijn. De aanname in het bespreekpunt dat we de meerwaarde dus niet zien van een lokale omroep is wat onze fractie betreft niet aan de orde. Dat is in het kort onze kijk op de rol van RTV Lansingerland. Wat betreft de vragen van L3B: de gemeenteraad stelt regels voor subsidies, maar behandelt geen aanvragen. We vinden het een lastige vraag, we doen het niet voor RTV Lansingerland, ook niet voor andere clubs hier. De huisvesting is ook niet iets wat we hier bespreken, is onze mening. Dat doen we ook niet voor andere waardevolle vrijwilligersorganisaties, die direct taken van de gemeente uitvoeren, zelfs dan doen we dat niet. Het gesprek tussen de gemeente en de omroep is al in volle gang. Dat het niet altijd zo snel of zo goed gaat als je hoopt, dat is altijd vervelend, maar wij hopen dat er binnenkort wel een goede uitkomst is. Wat ons betreft is er niet direct een toegevoegde waarde van een plek in het gemeentehuis, een andere goede plek binnen Lansingerland is wat ons betreft ook prima. Tot zover onze bijdrage.

De heer Bergwerff, CDA: Ook wij bedanken L3B voor het indienen van dit bespreekpunt. Wij zien het belang van RTV Lansingerland net zo als zij dat zien. Wij hebben enorm genoten, doen we nog steeds, radio, televisie, hun website is altijd up to date, we kunnen altijd kijken welke evenementen er zijn in de gemeente. Het is geweldig wat ze doen met zoveel vrijwilligers. Nu is de tv-studio in het gemeentehuis. De brandweerkazerne in Bergschenhoek heeft de radio-studio. Wij zijn daar als

fractieleden van het CDA ook weleens te gast geweest en ook wij zien dat e.e.a. wel verouderd is. Ondanks dat doen ze gewoon gigantisch goed werk en gebruiken ze de spullen die ze tot hun beschikking hebben. Maar om te groeien om kwalitatief op het hoogste niveau mee te kunnen doen op den duur, de stip op de horizon, moeten die materialen wel geüpdatet worden. Daarom denken wij dat dit een heel belangrijk bespreekpunt is. Als we praten over de huisvesting, dat is heel moeilijk. Je zou denken: kan de ambtenarij dat niet samen oplossen met RTV? Blijkbaar niet, want we hebben het er hier toch weer over. Het gemeentehuis lijkt een prima plek, vlakbij de politiek, waar de vergaderingen plaats vinden. Ik hoor graag van de wethouder wat de stand van zaken is. Is er om wat voor reden dan ook een andere ruimte, een ander gemeentelijk pand voor mijn part, beter? Waarom zou dat zo zijn? Wat betreft de financiën, dat is heel moeilijk om dat als commissie te beoordelen. Om welk bedrag gaat het? Willen we subsidie verlenen of niet? Als fractie van het CDA dachten we eerder aan declaraties bijvoorbeeld. Wij zien dat het materiaal wel verouderd is, maar wij hebben geen idee wat het kost om dat allemaal te vernieuwen. Dat staat dan nog los van de verhuizing, waar inspreker het over heeft. Dus wij staan er positief tegenover, we moeten het oplossen, maar we willen eerst even afwachten wat het college in gedachten heeft.

De heer Xhemaili, PvdA: Ook mijn fractie wil de heer Erwich bedanken en de sprekers van RTV Lansingerland voor hun inspraak, de heer Erwich voor dit bespreekpunt. Ook mijn fractie, de PvdA, vindt het heel belangrijk dat RTV Lansingerland een huisvesting krijgt, die toekomstbestendig is. Twee dingen, Boyan benoemde al hoe belangrijk RTV Lansingerland is. Talentontwikkeling, actualiteiten in de gemeente Lansingerland, het betrekken van bewoners in de lokale politiek. Ik kan me herinneren dat ik tijdens de verkiezingen mocht aanschuiven voor een programma bij RTV Lansingerland. Dat is heel goed. Dat laat temeer zien hoe belangrijk het is om dat hier te hebben. Wat de PvdA-fractie betreft kan RTV Lansingerland in het Huis van de Samenleving worden gehuisvest. Een aantal jaar terug hebben we ook een Rabobank hier gehuisvest, linksonder bij de ingang, als je binnen komt rechts. Dus waarom niet RTV Lansingerland? Wat betreft de subsidie, ook daar staan wij niet negatief tegenover, om RTV Lansingerland te helpen, want subsidies zijn juist bij uitstek de instrumenten om een financiële bijdrage te leveren aan een maatschappelijk doel. Mijn collega van WIJ noemde een eventuele plek bij Casa Cadanza. Dat kan een optie zijn, om daar huisvesting te regelen. Maar ik vraag me dan ook gelijk af, moet daar niet een aantal stoelen worden verwijderd om voor hen een plek te reserveren? Ik weet niet of dat de juiste locatie is. Het is wel een mooie locatie overigens, het gaat een mooie locatie worden. Al met al, het bespreekpunt, permanente huisvesting in het gemeentehuis, kan, op zich wel prima, geen punt. Ook de subsidieverlening lijkt me geen probleem, als die wel rechtmatig en doelmatig wordt benut, dat is wel belangrijk om mee te geven. We kijken uit naar de beantwoording door de wethouder op de vragen van meneer Erwich. Mevrouw Molenaar: Wij hebben een korte vraag. U vergelijkt het nu met de Rabobank, die een poosje in het gemeentehuis heeft gezeten, maar ik mag aannemen dat dat een partij was die geld meenam, meebracht. De heer Xhemaili: Jazeker, maar het ging mij meer om de plek die als voorbeeld werd gegeven, dat het ook mogelijk kan zijn. Hoe het financieel wordt geregeld is een ander vraagstuk, waar ik geen antwoord nu op heb.

Mevrouw Draak, VVD: Wat ik namens de VVD wilde inbrengen op dit punt, heb ik eigenlijk al van verschillende collega's gehoord, dus ik ga het kort houden. De VVD-fractie is heel erg blij en ook te spreken over de bijdrage van RTV Lansingerland aan onze lokale samenleving, alle voorbeelden die al zijn genoemd. Wij vinden het dus een heel belangrijke partij in onze gemeente. Alleen, op de vraag: moeten de tv- en radiostudio permanent in het Huis van de Samenleving geplaatst worden? Wat ons betreft is dat prima als dat kan, maar volgens mij gaat het college daar over. Een andere locatie zou natuurlijk ook prima zijn. Als het gaat over subsidie, ik weet niet goed hoe dat werkt, dus dat is ook gelijk een vraag aan de wethouder. Wij geven natuurlijk als gemeenteraad, of als gemeente, ook geld uit aan sport, instellingen en cultuur. Kan je een mediaorganisatie onder dezelfde noemer scharen en zou je dat kunnen subsidiëren? Wij zouden daar met elkaar prioriteit aan kunnen stellen. Dat zou ik ook niet onlogisch vinden. Aan de andere kant, denk ik dat wij de geschreven pers ook niet sponsoren, die verkopen advertentieruimte om hun krant te betalen, denk ik. Zoland All you is love niet wordt uitgezonden bij RTV Lansingerland zal het misschien lastig zijn, als ik hoor dat er € 4.000 aan reclame-inkomsten binnen komt. Ik begrijp dat het ingewikkeld is, maar ik zou graag van de wethouder willen weten wat onze mogelijkheden precies zijn. Al met al, wij staan gewoon positief tegenover RTV Lansingerland en we zouden ze graag willen helpen als dat kan.

Mevrouw Heijblom, D66: Dank aan de sprekers, hartstikke goed. Uiteraard dragen wij als D66 RTV Lansingerland ook een warm hart toe en ook een fijne verblijfplaats met de nodige ruimte, als ik het zo hoor. Journalistiek is zeer belangrijk voor de democratie. Ook het lokale nieuws verslaan op verschillende manieren is ook heel belangrijk voor ons allemaal. Ik las laatst dat de NRC stopt met de lokale katern binnenkort, hartstikke doodzonde. Dat zorgt er alleen maar voor dat RTV Lansingerland en ook hun website hartstikke belangrijk is. In het gemeentehuis zou een goede plek kunnen zijn, maar

blijkbaar heeft RTV Lansingerland afspraken met de wethouder over een eventuele andere locatie. Dat vinden wij natuurlijk ook prima. Maar het zou wel fijn zijn om even te weten waar we staan wat betreft dat proces. We vinden dat we hartstikke trots mogen zijn op deze club en zoveel actieve en gemotiveerde vrijwilligers. Het is toch geweldig wat er allemaal aangeboden wordt. Belangrijk, zo'n partij, voor de sociale cohesie, verbinding en ontmoeten. Ik vind het voorstel van WIJ helemaal niet verkeerd, want ook wij hadden gedacht aan Casa Cadanza. Jullie maken de metafoor van het glazen huis. Ik zat te denken aan ons eigen nieuws Lansingerland Poort, in plaats van Nieuwspoort dat bij de Tweede Kamer zit. Bij dat idee kunnen wij aansluiten. Ik zou graag willen weten hoe de wethouder daar naar kijkt. Dank VVD voor de vragen over de eventuele subsidie of hoe dat werkt, want dat vroeg ik me ook af. Ik kon het niet goed vinden, dus ook daar willen wij de wethouder op bevragen. De heer Erwich: Ik wil mevrouw Heijblom vragen of u op de hoogte bent dat de gesprekken over Casa Cadanza allang passé zijn en dat daar dus geen ruimte is voor onze vrienden van RTV Lansingerland. Mevrouw Heijblom: Ik weet niet, passé, het gebouw staat er nog niet. We hebben met elkaar gezegd: dat gebouw moet er wel komen. Daar ben ik ontzettend blij om, daar hebben we een feestje voor gevierd, dat is prachtig voor de gemeente Lansingerland. Er komen verschillende initiatieven, weet je, ik verander ook nog weleens de inrichting van mijn huis. Niet dat de functies, die we hebben bedacht moeten veranderen, maar ik zou denken: misschien kan het schuiven. Ik zou zeker nog die optie willen verkennen.

De heer Ruijtenberg, GL: Dank aan de heer Erwich voor het indienen van dit besprekspunt. Alleen maar warme woorden vanavond van alle partijen voor RTV Lansingerland en dat doet GL deugd. Ook GL sluit zich aan bij de overige 7 sprekers hiervoor, dat wij RTV Lansingerland als een belangrijk onderdeel zien van de Lansingerlandse samenleving. Juist in een tijd waarin we kijken naar het nieuwsaanbod van RTV Rijnmond, maar ook de lokale aflevering van het Algemeen Dagblad, dan zien we dat 90% ongeveer van wat daar gepresenteerd wordt, bestaat uit Rotterdamse aangelegenheden. Dat is begrijpelijk, omdat Rotterdam de helft van het aantal bewoners heeft van de hele regio Rijnmond, maar alle andere randgemeenten komen er bijzonder bekaaid van af. Als je dan ziet wat RTV Lansingerland allemaal doet op het gebied van nieuws, maar ook op het gebied van verstrooiing, dan is dit een bijzonder belangrijk instituut, dat we hier hebben en dat al jaren bestaat. Daarnaast is ook altijd gezegd, dat de journalisten de hoeders zijn, de waakhonden van de democratie. Ook in dat opzicht is het belangrijk dat RTV Lansingerland blijft voortbestaan, al was het alleen maar om ons in de gaten te houden om te kijken of we niet teveel fratsen uithalen hier. Daarom is het belangrijk dat ze in het Huis van de Samenleving een plek hebben. Moeten ze hier voor altijd en eeuwig zitten? Dat weet ik niet, dat is afhankelijk van de afspraken die gemaakt worden, maar op dit moment lijkt ons een voortzetting van de huisvesting hier in het gemeentehuis de meest ideale plek. Dan is er nog een vraag gesteld over subsidie. Ook wij vinden dat Lansingerland subsidie zou moeten gaan geven. Op dit moment geven wij € 35.000 uit aan de omroep, maar het kost ons niets, want dat geld krijgen we van de rijksoverheid. Er is bij het vorige kabinet, bij de raad voor openbaar bestuur en de raad voor cultuur is voorgesteld om de subsidie te verhogen van € 1,34 naar € 2 per inwoner. Dat zou betekenen dat het hier om ruim € 128.000 subsidie zou gaan. Misschien kan de wethouder informeren of het huidige kabinet daarmee door is gegaan en of er ontwikkelingen zijn waardoor ze op die manier meer subsidie zouden krijgen. Daar wil ik het bij laten.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Dank u wel, commissieleden. Het is natuurlijk prachtig de waardering te horen uitspreken door al die commissieleden, ook door mij namens het college, voor hetgeen RTV Lansingerland doet en welke functie het heeft in onze samenleving. Zeker ook de ontwikkelingen die ze zelf hebben doorgemaakt in de afgelopen jaren en daarmee ook een professionaliseringsslag hebben kunnen maken met o.a. de activiteiten en de samenwerking met NOS, maar ook de samenwerking met TV Rijnmond. Het is al gezegd, het is prachtig dat mensen een carrière kunnen maken, ik zie Rutger ook nog eens verdwijnen richting Rijnmond of de nationale televisie. Boyan, leuk je weer te zien na een lange tijd elkaar wel gesproken te hebben niet meer gesproken. Fijn dat je er ook weer bent. De waardering voor RTV Lansingerland en de inbreng en impact voor de samenleving is door niemand hier betwist en gaat ook niet door mij betwist worden. Dat moet ik even gedeeld hebben. Ik geniet ook van het zaterdagmiddag programma, dat we weer een verslaggever kwijt zijn, dan heb je weer een stukje citymarketing, want die schijnt hier ergens op de werf te zitten hier in Lansingerland. Ik had hem snel in de gaten, ik dacht: ik ga niet bellen, want dat is een beetje flauw, want ik wist toevallig waar hij zat. Het is leuk om op die manier leuk en ook verstrooiend nieuws te brengen en ook tegelijkertijd je regio in beeld te brengen. Nogmaals, de waarde van RTV Lansingerland staat niet ter discussie. Ja, we zijn al een tijdje bezig in het kader van de huisvesting. Als ik even een stukje terug ga, want ik wil de geschiedenis vertellen zoals die is. 1,5 of 2 jaar geleden kwam RTV Lansingerland, de televisie-poot, de video-poot, op straat te staan, omdat hun huidige huisvesting op dat moment niet meer gebruikt kon worden. Toen hebben wij als noodgreep, dat viel toevallig in corona, de helpende hand toegereikt om hier in het gemeentehuis een studio in te richten met de duidelijke afspraak dat het tijdelijk van aard is. Ik ga u uitleggen waarom

tijdelijk. Later is daar, pakweg begin dit jaar of eind vorig jaar, bijgekomen dat de huur van de brandweerkazerne in 2024 opgezegd is en dat dat ook een probleem zou gaan geven. Dat hebben wij tot ons genomen. We hebben ook gekeken: hoe kunnen we nou een helpende hand bieden? Waarom niet het Huis van de Samenleving, dat woord mag ik graag horen, dus ik ben blij dat het vaak gebezigd is en ik hoop dat we er straks ook kleuring aan kunnen geven in de hal, zodat het echt een huis van de samenleving is. Waarom hebben wij onze handen hier niet aan willen binden? Er zijn 2 oorzaken. Het is namelijk zo, dat corona en het latere hybride werken en onze beweging als groeigemeente en de uitbreiding van het aantal fte's, daar bent u zelf bij in de begroting, daar zijn diverse discussies over geweest, de beleids- maar ook de uitvoeringscapaciteit, op dit moment is dat ter studie. Die vleugel wordt nu deels experimenteel gebruikt. We hebben één etage, de tweede als je van onderaf redeneert, die commercieel verhuurd wordt, de andere etages niet, maar die worden op dit moment als een soort proeftuin ingericht, maar ook als kantoren, werkplekken en hybride plekken. Wij willen onze handen vrij houden om daar in de komende jaren meer beeld bij te krijgen hoe we daarmee omgaan. Twee. De businesscenter, waar we over praten, waar de locatie beoogd zou moeten zijn, vraagt wel een commerciële prijs. Wij kunnen het niet maken om daar commerciële bedrijven te laten functioneren, u kent ze allemaal, om vervolgens daar een maatschappelijke instelling te plaatsen tegen een ander tarief. Dat wordt moeilijk. Tegelijkertijd: wie komt er dan nog meer om ruimte vragen? Dus dat wordt een precedentwerking, waarvoor ik wel waarschuw. Het is echt heel erg gevaarlijk om dat te doen. Het kan wel, als u een subsidie weet te regelen, maar dan wordt het wel € 125.000 en de € 35.000 servicekosten moeten gewoon betaald worden, want er wordt schoon gemaakt, verlichting, gas, het zit er allemaal wel in. Tegelijkertijd hebben wij gesproken met het bestuur: joh, is een alternatieve locatie bespreekbaar, we hebben je nu de helpende hand geboden, we zien dat de radio ook daar weg moet. Ik denk, dat was ook de wens van het bestuur, om alles bij elkaar te brengen en naar een meer permanente huisvesting te gaan. Is ook belangrijk, omdat in oktober 2023 weer opnieuw een vergunning wordt afgegeven in het kader van de lokale omroepen. De vergunning is mede gebaseerd op een vast adres, dat is belangrijk, en die wordt ook voor 5 jaar gegeven. Vandaar dat wij met elkaar aan het schakelen zijn: hoe kunnen we dit zo snel mogelijk op een goede manier doen? Maar we moeten het wel doen op een manier waar ook RTV Lansingerland beter van wordt. Er werd vanavond gesproken over 100MB, maar liever 200MB, eigen, schone glasvezellijnen, dat begrijp ik ook. Bij voorkeur ook een satellietverbinding en ook nog eens een keertje redactieruimte, studioruimte voor de radio en ook voor de televisie om in de studio opnames te kunnen doen. Wij denken dat we een locatie op het oog hebben, maar we kunnen daar niet al teveel over zeggen, omdat er ook nog andere huurders in zitten en het is niet quiche om nu alles hier met u te delen. Daar zijn we mee in gesprek om dat op een goede wijze in te vullen. Ik denk dat we op een goede manier bezig zijn. Dat het niet snel gaat, nee, het vraagt nog wel wat zorgvuldigheid en ik gaf net aan waar de investeringen liggen. Daar kom ik nog wel op terug bij u, hoe we dat eventueel moeten doen, want ik zie ook wel de beperkte slagkracht in financiële zin die RTV Lansingerland heeft. Dus wij weten de urgentie, dat heeft o.a. te maken met de licentie als omroep. We weten dat ze een vast adres moeten hebben. We weten de wensen c.q. eisen die gesteld worden aan een goede werklocatie. Op basis daarvan zijn we constructief bezig, ook met het bestuur, om dit te doen. Vandaar dat wij een locatie op het oog hebben, die meer recht doet aan 24/7, want dat is een tweede punt, 24/7 de klok rond bereikbaar kunnen zijn, dat is in dit gemeentehuis niet mogelijk, anders dan grote investeringen te doen en de tweede etage volledig uit te sluiten. Dat wordt een geweldige operatie. Wij denken ook met de beoogde locatie met het bestuur een fijne locatie gevonden te hebben en daarmee ook de stappen te zetten die nodig zijn om de huisvesting te organiseren. Bedenk wel dat wij dit doen vanuit de rol, dat wij waarderen, dat wij deze lokale omroep willen behouden. We zijn er niet toe verplicht, het is eigenlijk in feite een lokale omroep met eigen verantwoordelijkheid. Maar daar wil ik me niet achter verschuilen, nee, we werken er hard aan om een hele fijne, mooie locatie neer te zetten waar ze permanent gehuisvest kunnen blijven worden. Dit was even mijn reactie. Ohja, Casa Cadanza. Een leuke zinspeling, Casa Cadanza. We hebben het ontwerp klaar, we hebben de schets klaar, we hebben de inhoud klaar. De enige ruimte die ik zie is de zaal met 250 stoelen misschien halveren, maar meer ruimte zie ik echt niet zitten. Er is nog een discussie over de fietsenstalling. Dat zijn nog de 2 opties in Casa Cadanza, maar ik weet niet of ik mijn collega mevrouw Cnossen in de wielen rijdt, rijwielen, wielen, nou, laat maar. Dat was het. De voorzitter: Hoe dan ook, het college spreekt met één mond, dus u kunt uw collega wethouder feitelijk niet in de wielen rijden.

Wethouder Cnossen: Dank iedereen voor hun woordvoering en dank voor de inspraak. Vanmorgen mocht ik een heel mooie expositie openen, u kunt straks in de hal beneden even kijken en zoek vooral de mooie foto van 2 heel mooie dagen van RTV Lansingerland, de dagen van de vrijwilliger. Gisteren was het officieel de dag, we hebben beneden een foto-expositie van heel veel vrijwilligers. Ze zijn echt heel bijzonder. Daarmee hebben we ook de vrijwilligers een gezicht willen geven. We hebben zoveel vrijwilligers, van RTV Lansingerland kennen we ze aardig, maar op die manier zijn ze beneden, ook als RTV Lansingerland, vertegenwoordigd, want wij waarderen met elkaar deze inzet in hoge mate. Dat als inleiding op de subsidie. Er is door verschillende fracties gevraagd naar de mogelijkheden om subsidie te

geven en daar wil ik iets over vertellen. Op dit moment, dat wordt correct door een aantal fracties genoemd, sluiten wij de bijdrage vanuit het rijk, dat is dit jaar een bijdrage van € 35.600, een bedrag per huishouden, direct door naar RTV Lansingerland. Wij hebben ook gekeken, als de raad zou vragen: wat zijn de mogelijkheden van een extra bijdrage? Binnen de subsidieregeling, dat werd door mevrouw Draak ook even genoemd, sociaal domein en cultuur hebben we op dit moment geen regel staan voor dit doel, een onafhankelijke mediavoorziening, subsidie toe te kennen. Dus deze subsidieregeling voorziet daar op dit moment niet in. De heer Van der Linden noemde de Levendig Lansingerland subsidie, die is inderdaad een paar keer gebruikt voor een professionalisering van activiteiten in 2022, daar hebben we toen € 7.500 aan uitgegeven. Dus dat is een mogelijkheid. Afhankelijk van wat u als raad zou willen, kunnen we een aantal sporen onderzoeken. De eerste subsidieregeling, die ik al noemde, die we hebben, dan zou je daar ook activiteiten die bijdragen aan onafhankelijke mediavoorziening aan toe moeten voegen. Daar zijn wel wat regels aan verbonden, ik hoorde al iets zeggen over inzicht in jaarrekening, financiën moet je overleggen. Dan mag RTV Lansingerland, maar ik geloof niet dat ze dat zijn, geen commerciële organisatie zijn, want de mediawet bepaalt dat wij als gemeente commerciële organisaties geen subsidie mogen geven. Een andere mogelijkheid, een huisvestingstoelage. Dat gebeurt ook weleens om de onafhankelijke mediavoorziening daarin te ondersteunen. Daar zijn geen specifieke prestatieafspraken aan verbonden, dat is een mogelijkheid. Ook de onafhankelijkheid is hiermee gewaarborgd, want via de gewone subsidieverordening verwacht je wel iets van je lokale omroep. Derde mogelijkheid, dan sluit ik aan op het verhaal van collega Fortuyn. Stel dat zij inderdaad gaan verhuizen, dan zou je als raad kunnen opteren voor een eenmalige opbouwtoelage voor de verbouwing van de locatie. Je kan het je voorstellen, als ze naar een ander gebouw gaan, we kennen de inrichting hier maar ook in de brandweerkazerne, al die spullen die er staan, dat je daar een opbouwtoelage voor zou toekennen voor netwerkverbindingen, een geluiddichte omgeving, om hun onafhankelijke media-activiteiten uit te voeren. Dat zou dan een eenmalige impuls zijn, maar daar hebben we dan wel heel veel jaar plezier van. Om eventueel te kunnen bijdragen hebben we wel extra geld, aanvullend budget nodig binnen de cultuurbegroting, op dit moment is dat niet voorzien. Als je zo'n financiële bijdrage wil inbedden in het cultuurbeleid, het is wel heel bestuurlijk wat ik hier zeg, maar dan zou je dat mee moeten nemen in het cultuurbeleid, zodat we dat met elkaar vaststellen. Dan had ik nog een punt waar de heer Ruijtenberg naar vroeg. Hij had iets gehoord over plannen van het rijk om de subsidie te veranderen. Van € 1,34 per huishouden, het advies van de raad openbaar bestuur was € 2 per inwoner. Maar ik heb het nog even opgezocht. Het rijk wil het dan weghalen bij de gemeente om juist die onafhankelijk van de lokale media te borgen. Het advies is om een landelijk dekkend fonds te maken en daar gaat het stimuleringsfonds voor de journalistiek dan adviezen over geven, aan wie dat wordt besteed. Dat zijn de plannen van het rijk, dat komt dus niet deze kant op. Ik las wel dat er via dit fonds geld beschikbaar is voor professionalisering tot een aanvraag van € 250.000. Dus het rijk is een wat andere koers aan het varen, dus we wachten even af hoe de staatssecretaris daar mee verder vaart. Maar dit zijn de mogelijkheden om eventueel RTV Lansingerland te ondersteunen met geld.

De voorzitter: Meneer Erwich, alle partijen in deze commissie zijn mij even lief, maar bij wijze van uitzondering geef ik u 2 minuten als indiener, ook al had u geen tijd meer, om in de tweede termijn nog een slotwoord te voeren. Gaat uw gang. Voor alle partijen: er wordt geen beslissing gevraagd. De vragen zijn bekend, zou u zich daartoe willen beperken in de tweede termijn.

Tweede termijn

De heer Erwich, L3B: Dank u wel, ik ben natuurlijk blij met die 2 minuten, dus ik ga er gelijk mee aan de slag. Ik had ook een vraag aan de wethouder. Volgens zijn zeggen is hij bezig met een nieuwe locatie. Dan vraag ik me wel af: hoelang gaat dat nog duren? Als dat 3 jaar, 4 jaar, 5 jaar duurt. Wat zijn de mogelijkheden? Laten we daar ook een beetje bij nadenken, want als RTV Lansingerland dat een betere optie vindt, ja, wie ben ik dan om te zeggen: het is mooier om het hier in dit gemeentehuis te houden, want dan ben je lekker dichtbij de kern en je kan hier na elke raadsvergadering met de microfoon iedereen informeren en interviewen. Ik leg me neer bij het besluit van RTV Lansingerland. Ik heb het alleen aangekaart. Ik wil het duidelijk hebben. Ik vind dat de afgelopen 1,5 jaar echt een zwaard van Damocles boven hun hoofd hangt, waardoor ik me kan voorstellen dat ze helemaal niet zo direct bezig zijn met zich te ontwikkelen maar meer met: zit ik hier nou nog een maand, zit ik hier nou nog een half jaar, zijn er nog meer ambtenaren die achter mijn broek zitten van: je moet eruit. Of houden we het daarbij. Dat is de angstcultuur, die er nu heerst bij RTV Lansingerland. Vandaar dat ze misschien voor keuzes gaan, die ze makkelijker vinden. Maar ik ben blij met alle op- en aanmerkingen van mijn collega's. Ik ga gewoon afwachten hoe het verder loopt. Dank u wel.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik zal het heel kort houden. Ik wil de wethouders bedanken voor hun toelichting en uiteenzetting zojuist. Heel helder, dank. We wachten af hoe het verder gaat verlopen, het proces. Dank u wel.

Mevrouw Van Weede, WIJ: Allereerst dank aan de wethouders voor het beantwoorden van de vragen. Ik heb alleen nog 1 vraag. Als wij extra subsidie gaan geven, hoe gaan wij daar dan mee om? Hoe gaan wij afstand bewaren, is er dan nog wel ruimte voor onafhankelijke journalistiek?

Mevrouw Draak, VVD: Complimenten voor de beide wethouders voor de beantwoording. Ik vind het heel fijn om te merken, dat er zoveel moeite wordt gedaan voor RTV Lansingerland. We mopperen ook weleens als raad of als commissie als de wethouders zeggen: dat zijn we niet verplicht. Maar in dit geval is het andersom, dat vind ik heel fijn. Als het even gaat over de subsidies, ook dank voor de uitgebreide beantwoording aan mevrouw Cnossen. Mocht iemand uit deze commissie hier initiatief op willen nemen, ik denk dat de VVD-fractie wel mee wil praten over een huisvestingstoelage of verbouwingstoelage. Dat haal ik concreet uit de tekst van mevrouw Cnossen als concrete mogelijkheden, vooral omdat mijn gevoel daarbij is dat je daarmee de onafhankelijkheid wel op peil houdt. Een doorlopende subsidie op de exploitatie, dat vind ik voor een mediaorganisatie niet zo goed voelen. Maar deze 2 opties zijn mogelijk voor ons om te verkennen als het uiteindelijk nodig blijkt te zijn. Dank u.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wil de wethouders beiden bedanken voor de beantwoording. Evenals mevrouw Draak willen wij graag meedenken over een mogelijke vorm van subsidieverlening, waarbij ook wij neigen naar een huisvestingssubsidie. Met een redactiestatuut kan je ervoor zorgen dat de lokale omroep op afstand staat van de politiek waardoor er geen enkele inbreng kan zijn, voelt een huisvestingstoelage dan toch beter, omdat je dan meer afstand kan creëren. We moeten echt voorkomen dat de lokale politiek op de stoel van de redactie gaat zitten, daar moeten we voor waken. Ik wil nogmaals de heer Erwich bedanken. Ik denk dat het goed is, dat wij allemaal gaan nadenken hierover. Eventueel een besprekspunt in Q1 van het nieuwe jaar: hoe willen wij omgaan met kunst en cultuur in deze gemeente? We hebben op dit moment geen voldragen beleid daarin, we moeten daarover gaan nadenken. Ik nodig de heer Erwich uit om daar in ieder geval over te gaan meedenken, misschien gezamenlijk, maar ook andere partijen die erover willen meedenken, om daarover een besprekspunt te maken. Daar wil ik het bij laten.

De heer Bergwerff, CDA: Ik houd het kort. Ik denk dat het heel goed is dat het college weer even hoort hoe wij als commissie erin staan, hoe wij aankijken tegen RTV Lansingerland, misschien even als opheldering. Het is een duidelijke beantwoording van het college. Een alternatieve locatie op het oog. Ik denk dat we niet anders kunnen dan afwachten wat het gaat opleveren. Hopelijk komt het goed. Dat vertrouwen krijgt het college.

Mevrouw Molenaar, CU: In aansluiting op de vorige sprekers wil ik ook de wethouders graag bedanken voor de duidelijke antwoorden. Ook fijn dat uit alles spreekt dat er heel veel mee gedacht wordt met zowel de huisvesting als de financiën, die dat met zich meebrengt. Ik vind het ook goed, dat er oog is voor dat je geen precedentwerking hebt, dat je allerlei organisaties die afhankelijk zijn van de gemeente op eenzelfde manier behandelt. We wensen iedereen die hiermee bezig is heel veel succes.

Mevrouw Heijblom, D66: Om over kunst en cultuur te gaan praten, het voorstel van GL, daar sluiten we ons als D66 natuurlijk heel graag bij aan, dus dat gaan we doen begin 2023. Ook wij denken, waar het gaat om de huisvestingstoelage en de eenmalige opbouwtoelage, vervolgens om het mee te nemen in het cultuurbeleid, zoals mevrouw Cnossen zegt, dat dat iets is wat we wel moeten gaan verkennen. Jullie zeggen: vroegtijdig. Maar volgens mij kunnen we dat gewoon parallel behandelen. Wat mij betreft starten we dat zo snel als mogelijk. Ik ben ook blij met de beantwoording van de wethouders, maar meneer Fortuyn zei eigenlijk zo expliciet van: we hoeven dit niet te doen als college. Dat is natuurlijk zo, maar ik verwacht het eigenlijk wel van het college. Gelukkig doen jullie het ook, maar het was zo van: we hoeven het niet te doen, maar we doen het wel. Zo komt het een beetje over. Maar ik verwacht wel als raad van ons college dat ze acteren zoals ze doen. Daar hoeft wat mij betreft niet het accent op. Ik ben gewoon heel blij dat het gebeurt. Dank je wel.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Ik ben gauw klaar, maar ik wil even op het laatste reageren, van mevrouw Heijblom. Ja, we hoeven dit niet te doen. Ik houd van heldere taal, dat we weten waar we het over hebben. Wat is onze rol? Onze rol is geen huisvesting. Maar wij staan er zo sympathiek tegenover, de waarde is zo hoog, dat we juist daarom die andere rol gaan pakken. Dat is wat ik geprobeerd heb te adresseren. Mevrouw Heijblom: Het is wel helder, hoor, meneer Fortuyn. Ik snap dat u van duidelijke taal houdt, maar dat hoeft niet meer, het was al helder. De voorzitter: Ik had nog een vraag over de voortgang en de te verwachten termijn. Wethouder Fortuyn: Ik ben blij dat u het me even herinnert, het was de eerste vraag die ik had, maar ik wilde even reageren op mevrouw Heijblom. We zitten er allebei hetzelfde in. Ik

woon nu helaas weer in Krimpen, maar ik kom wel regelmatig in Den Haag, daar is wat onduidelijkheid, maar ik houd van duidelijke taal. Dat gezegd hebbende, de vraag van de heer Erwich. Mij is gewoon echt scherp op het netvlies dat wanneer er sprake is van een verhuizing, ik ga ervan uit dat het gaat lukken, dat men dat bij voorkeur in de zomer doet, omdat de programmering in september ingaat. We moeten voldoende tijd hebben om de studio in te richten om de programmering op tijd klaar te hebben en in september operationeel te kunnen zijn. Dan praat ik hier uit mijn hoofd, dan weet u al hoe ik erin zit en dat ik me heel erg daarbij betrokken voel. Wat mij betreft gaat het gewoon rond de zomer gewoon rond, maar ik heb even de tijd nodig om zaken te regelen. Als de subsidie wellicht daar een bijdrage aan kan leveren, dan helpt het zeker.

Mevrouw Van Weede, WIJ: Ik had een vraag gesteld: als we extra subsidie gaan geven, hoe gaan we daar dan mee om? Kunnen we dan nog afstand bewaren en is er nog ruimte voor een goede journalistiek?

Wethouder Crossen: Excuus, mevrouw Van Weede, ik heb hem wel opgeschreven, maar ik had het idee dat ik in de eerste termijn er al aardig over had verteld. Vanuit de andere fracties wordt er ook op gereageerd, want dat is precies wat je moet gaan afwegen. Ik zat juist naar dat landelijk advies te kijken, waar die onafhankelijkheid zo belangrijk is, waar ze het los willen koppelen van de gemeente. Sommigen uit de raad zijn ook richting die huisvestingstoelage gekomen. Als je op die manier voor een aantal jaar RTV Lansingerland vooruit kunt helpen, is dat een voor de hand liggende, maar er zijn meer mogelijkheden en die heb ik beschreven.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het einde gekomen van deze tweede termijn van het bespreekpunt.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wilde graag een kleine ordevoorstel doen. Of ik een kleine pauze mag van ongeveer 2 minuten. Het volgende onderwerp is zo belangrijk, dat ik geen minuut wil missen en de natuur roept.

De voorzitter: Heel even wachten allemaal, want er rest mij nog even u te vermelden, dat dit bespreekpunt geen beslispunten kent en we daarmee dit bespreekpunt kunnen beëindigen. Dan schors ik nu, en heropen ik straks met agendapunt 6, voor 2 minuten.

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, wilt u allemaal weer plaats nemen alstublieft? Wij gaan de vergadering heropenen, dat is hierbij dan ook gebeurd. Zijn wij weer in de uitzending? Uitstekend.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Reactie resultaat participatietraject RTHA

De heer Kampinga, VVD: Zoals straks al gemeld: er is een sterk verband, een correlatie heet dat, tussen geluid en vluchten en emissies en fijnstof, daarin bestaat natuurlijk een grote mate van samenhang. Ik ga in mijn verhaal even uit van het geluidsverhaal. De longitudinale verplaatsing van lucht, oftewel geluid. Het standpunt van de VVD alhier is: RTHA heeft bestaansrecht en is o.a. belangrijk voor de werkgelegenheid in de regio, maar de overlast moet wel beperkt zijn. Het vliegverkeer moet binnen de geluidsnormen en vliegtijden blijven. De VVD wil dat de gemeente in gesprek blijft met het vliegveld om de ontwikkelingen te volgen en te controleren. Uit gesprekken met en enquêtes onder omwonenden van de luchthaven, u heeft het allemaal kunnen lezen in het AD, de heer Karremans, blijkt dat er geen draagvlak is voor groei van het aantal vluchten. Wel voor het vliegveld als zodanig, maar zeker niet voor groei. Vooral 's ochtends vroeg en zeker in het weekend en 's avonds laat wordt er veel hinder ervaren. Kortom, eerder minder dan meer vliegbewegingen. De heer Ruijtenberg: De interruptie gaat over iets wat de heer Kampinga al een paar zinnen geleden heeft gezegd, namelijk dat het belangrijk is voor de werkgelegenheid en de economie. Weet de heer Kampinga hoeveel werknemers het vliegveld heeft? Luchthaven vind ik teveel eer. De heer Kampinga: Ik heb de getallen niet in mijn hoofd. Het aantal werknemers is vrij beperkt, dat was volgens mevrouw Verhoef 200 ofzo. Er werken een hele hoop mensen omheen. Ik heb het trouwens niet over economie gehad, ik heb het over het belang en bestaansrecht in de regio. Dan ga ik nu graag verder met mijn verhaal. De heer Ruijtenberg: Ik weet niet waarom u mevrouw Verhoef erbij haalt, want ik heb de vraag gesteld. Mevrouw Verhoef en ik hebben veel verwantschappen, maar op dit punt toch net niet. Het aantal werknemers van de luchthaven is 108, waarvan 20% stageplekken. Met andere woorden: 86. Ik zie de heer achter u bedenkelijk kijken. Dit komt uit het jaarverslag van de luchthaven zelf. De heer Kampinga: Ook al ben ik econoom, ik ben slecht in getallen. Wij zijn samen, mevrouw Verhoef en ik, op bezoek geweest op het vliegveld. Toen kwamen al die getallen langs, maar ik kan ze nooit allemaal onthouden, maar u weet het natuurlijk heel goed uit het jaarverslag. Goed. Floris Maljers, de recent overleden oud-topman van Unilever, ook weer mevrouw

Verhoef, Unilever, stelde: een in consensus genomen besluit is altijd een compromis en dus nooit de beste keuze uit de mogelijkheden. Bij het eindproduct participatieproject Rotterdam The Hague Airport is ook zeker geen consensus, maar met alle tegengestelde belangen was dat niet te verwachten. Maar er zijn meerdere punten, die een verbetering zijn t.o.v. de huidige situatie. De splitsing van gebruiksruimten, maatschappelijk en commercieel, daarvan staat: dat mag niet meer gebruiksruimte totaal opleveren dan nu het geval is. Minder vluchten in de nacht en dus minder hinder in de nachten. Stimuleren van gefaseerde inzet van stillere vliegtuigen. Sommige mensen geloven daar niet in, maar je kunt dingen stimuleren. Reductie van 50% van vertragingsvluchten afdwingen met strafpunten. Positievvluchten vanaf half zeven, nu zes uur. Bevroren van het aantal slots, mevrouw Van de Coevering noemde het net al. Er zijn er nu 10, die worden niet allemaal gebruikt, maar dat wordt in elk geval bevroren. De voorzitter: Wilt u afronden? De heer Kampinga: Ik had 5 minuten. De voorzitter: U heeft 3 minuten in de eerste termijn. De heer Kampinga: Dan zeg ik in elk geval: al die positieve punten, want die zijn er wel degelijk, daar gaat het erom dat het nageleefd en gehandhaafd moet worden, want anders is het een dode letter, dat klopt. De heer Alsemgeest: Toch even een vraagje aan de heer Kampinga. Volgens mij, als ik de stukken goed lees, gaan wij vanavond beslissen over de reflectie die de gemeente heeft opgesteld en de brieven aan RTHA en de brief aan de minister. Ik heb hem daar nog niet over gehoord. De heer Kampinga: Dat klopt, daar was ik nog niet aan toe, maar ik krijg te horen dat ik moet stoppen. Wij zijn het met die 3 brieven, de reflectie ook naar het vliegveld, de airport, en ook naar de minister, in principe eens. Dat is het antwoord op uw vraag. Dus kortom: een positieve grondhouding, om met Ruud Lubbers te spreken. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Toch even duidelijkheid, dat we het hebben over de beslissing van die reflectie en die brieven. Ik wil dit agendapunt van de vergadering maar eens openen op de manier waarvan ik gedacht had dat de reflectie en de brieven aan RTHA en de minister geschreven zouden zijn. Met een gestrekt been dus. Toen ik de reflectie en de brieven gelezen had, werd ik overvallen door een wee gevoel, ik had er veel meer van verwacht. De afgelopen weken zijn we op verschillende manieren overladen met verschillende standpunten over het EPP. Bijvoorbeeld het stuk in de krant van wethouder Karremans van de gemeente Rotterdam: je wordt net zo wakker van een vliegtuig met een paar decibel minder als een ander vliegtuig. Hij gaf daar ook aan, dat verdere groei echt niet goed is. Mevrouw Van Dijk, de nieuwe directeur van de luchthaven, vindt dat het allemaal wel kan, omdat de modellen dit laten zien. We moeten wel meer vliegen om stillere vliegtuigen te kunnen betalen. We zijn een zakenvliegveld, zegt mevrouw Van Dijk. Maar zolang 99% van de vertrekkende en aankomende passagiers korte broeken draagt en een Hawaii-shirt, zijn wij een andere mening toegedaan. In de annotatie van de bewonersvertegenwoordiging zag ik het ook staan. Ik citeer: wij zien het inzetten van stillere vliegtuigen niet als oplossing voor minder herrie, maar als oorzaak voor meer hinder. Einde citaat. Een paar decibel minder per vliegtuig, dan kan er een groot aantal vliegbewegingen bij voor de geluidsemmer vol is. Waarschijnlijk heeft de wethouder van Rotterdam de heer Karreman gelijk en moet de ticketprijs dan maar een beetje omhoog. Tot zover een aantal punten uit het agendapunt en 2 interviews in het AD. Nu terug naar de reflectie en de brieven, waarover we vanavond een beslissing moeten nemen. Als we zowel de reflectie als de brieven beginnen met waardering voor het participatietraject RTHA. Het is in 2019 gestart met een langdurig traject om te komen tot een nieuw luchthavenbesluit. Lansingerland heeft gedurende het hele participatietraject actief deel genomen. Lansingerland spreekt haar waardering uit voor het gezamenlijke inzetten van de betrokken partijen om tot een gedragen eindpunt te komen. Dat door de grote verscheidenheid aan belangen en gebrek aan consensus is het helaas niet gelukt. De heer Kampinga: U heeft toch ook wel gelezen wat de randvoorwaarden zijn, die in de stukken genoemd worden. Daar gaat het natuurlijk om. Al die mooie praat vooraf, dat is gewoon aardig doen tegen elkaar, maar daarna komen de keiharde randvoorwaarden. De heer Alsemgeest: Ik laat het even voor wat het is. Maar als ik deze alinea in de reflectie gelezen heb, dan heb ik het idee dat we al met 1-0 achter staan. Ik stel me voor, dat ik de minister ben, in de dienstauto zit, tussen 2 bijeenkomsten in, ik moet dit ook nog even lezen en dan denk ik als minister: fjuw, ze zijn niet tegen. Waarom zijn we niet begonnen met: het EPP is geen gedragen eindresultaat en kan niet de basis vormen voor het aanstaande luchthavenbesluit. We constateren dat de zorgen en aandachtspunten die Lansingerland tijdens het participatietraject en de reactie op het VPP heeft ingebracht niet of onvoldoende geadresseerd werden in het EPP. Verder stellen we vast, dat het belangrijkste, het draagvlak onder de omwonenden, lees hier: de om het vliegveld liggende gemeenten, ontbreekt. Onderaan de streep is het eindresultaat van het participatietraject wat betreft Lansingerland dan ook ruim onvoldoende en we kunnen het EPP geheel niet ondersteunen. Vraag aan de wethouder is dan ook: waarom niet een beetje harder van de toren blazen en kritischer de brieven opstellen? Want als je alle stukken zorgvuldig leest en dan vooral goed tussen de regels door leest, dan lees je gewoon dat ze hier en daar wat geven en verderop weer dubbel terughalen. Heel veel losse eindjes en aannames, waar we in de toekomst tegenaan gaan lopen. Het lijkt mijn fractie dan ook goed om deze reflectie en de brieven nog eens goed onder de loep te leggen en op een wat andere toon te herschrijven. Ik wil graag mijn eerste termijn afsluiten met een statement: eerst minder gemeten hinder voor onze gezondheid en dan pas meer gaan vliegen. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Het traject om te komen tot een nieuw luchthavenbesluit is een complexe bezigheid. Hier speelt het participatietraject een rol in. Hoe zwaar dit bij de besluitvorming mee gewogen gaat worden, weten we niet, maar het is nu wel één van de manieren om onze zienswijze kenbaar te maken. De CU heeft veel commentaar op de inhoud van het zogenaamde eindproduct. Zo vinden we de specifieke aandacht voor geluidshinder terecht, maar verre van het enige punt. Geluidshinder is een subjectief gegeven en daar wijst RTHA heel gretig op. Ook geeft dat een onterechte ruimte voor het argument van stillere vliegtuigen, alsof het opstijgen en landen ook zo stil is. Wat trouwens weer ten koste gaat van een toename van vliegbewegingen. Geluidsbelasting is veel ruimer. De WHO, terecht door mevrouw Van de Coevering benoemd vanavond, en ook Nederlandse instanties geven normen aan van geluidsbelasting en de invloed op stemming, op slaappatroon en op concentratie, zoals bij het werk en op school. Invloed op de luchtkwaliteit is veel geniepiger, want onzichtbaar en niet voelbaar, maar wel meetbaar. De termen fijnstof en ultrafijnstof klinken lievig, maar het gaat om gifdragers, die ongehinderd ons lichaam binnen komen. Onze regio is mede door RTHA een ongezonde plek geworden. Verwijzingen naar experts zoals Ron van Schaik, hoogleraar preventieve geneeskunde van de afdeling longziekten Maastricht, terecht vanavond genoemd, is één van degenen die hier het meest kritisch over geweest is. Toch dringt de CU niet aan op aanpassing op de inhoud van het eindproduct. We zijn het eens met mevrouw Grimbergen, dat het om de inhoud gaat, maar dat het onderdeel is van overleggen en daar gaan wij ons nu niet in mengen, is ons voorstel. Wij sluiten dus aan bij het vernietigende oordeel, zoals in de voorsteltekst van het college. Anders dan de heer Alsemgeest delen wij dus de inhoud van de brief, maar ook de toon. Want mislukt is een centrale term. Het participatietraject heeft geen consensus opgeleverd. Het draagvlak bij de bevolking is nihil, op inhoud geheel onvoldoende. De CU staat 100% achter deze conclusie.

De heer Bergwerff, CDA: Zoals u weet zijn wij als Lansingerlandse afdeling van het CDA zeer kritisch op de luchthaven. Om het maar even meteen concreet te maken: wij staan geen groei voor. Groei, op wat voor manier dan ook, geluid, het aantal vluchten of uitstoot. Juist krimp van de luchthaven blijft voor ons een reëel scenario. Het CDA spreekt haar dank uit aan het college voor deze zienswijze, dat nu voor ligt, ook al waren de inleidende teksten en dergelijke best wel aardig, is het inhoudelijk vrij kritisch, kritischer dan wij hadden verwacht en daar zijn we blij om. Wij denken ook dat deze zienswijze een aardige samensmelting is van de meningen van de verschillende partijen hier in de commissie, die wij eerder naar voren hebben gebracht. Dus dank aan het college dat ze ons goed gehoord hebben. We hebben wel een aantal goede, kritische punten gevonden in de zienswijze, die wij graag terug wilden zien komen, die ook terug gekomen zijn. Ten eerste, de basis: geen ruimte voor groei van de geluidsruimte. Groei van de geluidsruimte is binnen deze raad nog nooit een discussiepunt geweest. Vervolgens: draagvlak van omwonenden ontbreekt in het EPP. Het college heeft dat benoemd, benadrukt dit goed in de zienswijze. Het is gewoon heel jammer dat het zo gelopen is. Daar kunnen we veel woorden over vuil maken, maar we weten allemaal wat de stand van zaken is. Derde punt, die vinden wij wel lastig als CDA, is: de groei van de luchthaven met een max van bijna 9.000 vluchten per jaar is buitenproportioneel. Ik benadruk nogmaals, dat het CDA niet wil spreken over een maximaal aantal vluchten, dat er per jaar bij komt, maar wel over nul extra vluchten per jaar, die erbij mogen komen. Ook al worden vliegtuigen in de toekomst stiller en schoner, blijven we dit standpunt echt behouden. Deze zienswijze sluit de oproep tot nul extra vluchten per jaar bij het gebruik van stillere vliegtuigen niet uit, maar we benoemen dit niet. Wij hebben daar over nagedacht: hoe gaan we daarmee om? Juist omdat deze zienswijze een tussenpozen is, later gaan we er verder over praten, willen we niet meteen dit amenderen, maar we willen het wel even mee geven, want dat is echt voor ons geen discussie. Die 50/50 regeling is voor ons echt geen discussie, meer vluchten per jaar is voor ons not-done. Vervolgens roept het college de luchthaven op om woningbouwplannen te garanderen. We vonden het heel belangrijk dat die erin terug kwamen. Wij mogen door verandering van de geluidscontouren geen problemen ondervinden bij onze bouwplannen. We praten met name over Wilderszijde. Vervolgens is de nachtsluiting van 00.00 uur tot 07.00 uur in de ochtend benoemd, net als het ontbreken van een goed en duidelijk strafpuntensysteem voor vertraagde vluchten. Dit zijn zaken waar wij voor staan, konden wij terug vinden in de zienswijze, dus daar zijn we dankbaar voor. Ik wil u eigenlijk nogmaals mee geven, dat de groei van het aantal vliegbewegingen voor het CDA geen optie is en krimp van de luchthaven door ons als stip op de horizon wordt gezien. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Het participatietraject heeft niet geleid tot een voorkeursscenario op basis van een unaniem akkoord van de deelnemers. We kunnen dus aansluiten bij de conclusie die het college trekt, namelijk dat het EPP niet als zodanig de basis kan vormen voor het aanstaande luchthavenbesluit. Dat klopt ook, want de milieueffectrapportage ontbreekt en bovendien is er nu pas een voorlopige indicatie van de geluidscontouren. Pas in het tweede kwartaal van 2023 zal het definitieve beoordelingskader voor geluidshinder beschikbaar komen vanuit het ministerie van infrastructuur en waterstaat, daar kom ik zo op terug. Het is goed om in dit stadium concrete randvoorwaarden en

maatregelen mee te geven, zoals het college heeft genoemd in het reflectiedocument en uitgebreid heeft uitgewerkt in de brieven, eentje aan de minister, aan minister Harbers, en één aan de directie van RTHA. Dat zijn natuurlijk geen formele zienswijzen, maar het is wel belangrijk om te doen. De PvdA-fractie stelt voor, volgens mij werkt het ook zo, om het formuleren van een formeel standpunt af te wachten op de notitie reikwijdte en detailniveau, die begin 2023 wordt verwacht en op termijn natuurlijk ook op het definitieve voorstel van het luchthavenbesluit. De randvoorwaarden, die ook de heer Kampinga noemde, daar kan de PvdA-fractie zich heel goed in vinden. Een aantal is aangehaald: zorg voor harde garanties dat de geluidsruimte niet toeneemt, garandeer realisatie van woningbouwplannen met gemaximeerde geluidscontouren. Ook de opmerking van mevrouw Van de Coevering, dat het gaat om piekbelastingen, vinden wij een heel belangrijke en die zou er best nog wat meer aandacht in kunnen krijgen. Er zijn 2 punten, waar ik op in wil gaan. Dat is de geluidshinder, daar heb ik iets over te zeggen, waarvan ik denk: daar moeten we wel rekening mee houden. De heer Lieverse: Een vraag die opkomt omdat u mevrouw Van de Coevering noemt, dan lijkt het erop, dat de zinnen die u daarbij uitsprak, u had het over piekbelasting, maar u zei ook iets over die geluidscontouren en nog een paar zinnen daarover, dat het ook uit haar koker zou komen en ik heb het idee dat dat niet terecht is. Klopt mijn vaststelling? Mevrouw Verhoef: Dat klopt precies. Ik was de randvoorwaarden aan het voorlezen, die het college in het reflectiedocument heeft geschreven. Ik zei: mevrouw Van de Coevering voegde daar aan toe, of ze zei in deze context: houd rekening met piekbelasting. Dat vind ik een belangrijke toevoeging, waar we misschien iets mee moeten. Ik zeg niet dat die eerdere punten uit de koker van mevrouw Van de Coevering waren. De heer Lieverse: Ik wil daar graag akte van nemen, dat wat u zei over de geluidsruimte niet uit die overweging komt van de bewonersvertegenwoordiger. Mevrouw Verhoef: Daarvan akte, maar ik heb het ook niet gezegd. Maar ik wil het nog wel een keer zeggen. Ik ga goed nieuws brengen, ik ga het hebben over het feit dat het ministerie van infrastructuur en waterstaat heeft gemeld in mei van dit jaar, dat in het verlengde van de luchtvaartnota wordt gewerkt aan geluidsbeleid, dat beter aansluit bij de hinder die bewoners ervaren en waarmee de sturingsmogelijkheden op hinder toenemen. Er is daarbij specifiek aandacht voor slaapverstoring door vluchten in de nacht. Bij de uitwerking van de voorstellen zijn een zorgvuldig participatietraject en duidelijke communicatie belangrijk. Er zal dus uitdrukkelijk aandacht worden besteed aan beleving, dus aan hinder van vliegtuiggeluid, ook bij RTHA. De heer Lieverse: Ik ben benieuwd wat u bedoelt met de uitspraak: rond de luchtvaartnota. Terwijl in onze stukken alleen maar iets weten over een participatietraject, dat voorbereidt op het luchthavenbesluit. Daar hebben we heel veel gegevens over gekregen, daar hebben we voorlichtingsbijeenkomsten over gevolgd. Heeft u stukken daarbij, die wij hadden kunnen inzien of die wij hadden moeten inzien hiervoor? Mevrouw Verhoef: Die stukken zitten gewoon als bijlage bij het EPP, dus daar had u zelf kennis van kunnen nemen. De PvdA-fractie ziet dit als een belangrijke doorbraak, die voorziet in de wens van omwonenden. Wat er namelijk aan de hand is, is dat de huidige berekeningen als bijlage bij het EPP op basis zijn van het huidige normenkader van de geluidsruimte, die voor RTHA beschikbaar is. Dat is dus een voorlopige indicatie van de geluidscontouren en pas in het tweede kwartaal van 2023 komt er een definitief rekenvoorschrift beschikbaar. Dat kan ook worden meegenomen in de MER, daar gaat het niet alleen over de nieuwe stijl geluidsproductie doorrekening, maar ook over CO2 reductie, uitstoot van stikstof en andere schadelijke stoffen zoals fijnstof en ultrafijnstof. De heer Lieverse: U gebruikt een paar keer het woord berekeningen en nieuwe rekenmodellen. Dat is precies waar onze bewonersvertegenwoordiger voor gewaarschuwd heeft, om ons niet in de luren te laten leggen door berekeningen, maar af te gaan op metingen. Mevrouw Verhoef: Meneer Lieverse, van het weekend zal ik het allemaal netjes in het weekbericht zetten, met ook de linkjes daarbij. Ik heb het gehad over doorrekeningen en ik heb het vooral gehad over: ervaren geluidshinder. Dat daar in de toekomst rekening mee gehouden gaat worden en dat is precies wat een aantal insprekers hier heeft betoogd. Ik breng het als positief nieuws en ik denk dat dat dus betekenis gaat hebben ook voor de groei of de krimp, het aantal vluchten dat in de toekomst mogelijk is. Dat wilde ik graag onder de aandacht brengen. De voorzitter heeft mij gevraagd om af te ronden, voor de tweede termijn heb ik nog een klein dingetje, maar dat komt in de tweede termijn. Ik werk deze maand al 5 jaar niet meer bij Unilever, meneer Kampinga. Dank u wel.

De heer Erwich, L3B: Wij kunnen eigenlijk kort zijn, maar ik wil toch nog even gezegd hebben, dat L3B het splitsen van de geluidsruimten voor traumahelikopters en commerciële vluchten niet toestaat, dat er dan meer geluidshinder in de woongebieden van Lansingerland komt. Kortom: geluidshinder en vliegverkeer mag niet meer toenemen. Dat gezegd hebbende, ga ik even over op het participatieproces. Daar hebben we eigenlijk alles al over gezegd. Dit is op zijn zachtst gezegd verschrikkelijk slecht verlopen. Het mag eigenlijk de naam participatieproces ook niet hebben. Er is misschien teveel gefocust op de inhoud en niet voldoende op het proces. Kortom, het eindresultaat van de participatie is slecht. Daarom kunnen we ons niet vinden en vragen aanpassing voor de kop 'waardering voor participatie'. Wij kunnen daar geen waardering voor hebben, dus wij vragen of daar een andere kop gebruikt zou kunnen worden. Voordat iemand denkt, die snel de brief leest: oh, ze hebben het gewaardeerd, ik hoef niet meer te lezen. Ook al is het niet aanwezig, we vinden dit een foute uitspraak. Hier missen we toch echt

het woordje 'geen'. Voor ons is de brief verder goed, al kunnen er misschien een paar kleine aanscherpingen gemaakt worden. Zo staat er bij de derde bullet: garanderen realisatie van woningbouwplannen met een gemaximaliseerde geluidscontour. Bij het bezoek aan onze vrienden van RTHA kregen wij te horen dat de aanvliegroutes aangepast zouden kunnen worden. Daar hadden we eigenlijk wel iets over vermeld willen hebben. Met een kleine verschuiving kan je misschien toch met een beetje andere richting naar de Rotte, een heleboel mensen een plezier doen. Punt 5, implementair strafpuntensysteem. Dat is allemaal mooi, maar maak het dan ook duidelijk, want volgens mij is voor niemand duidelijk wat er nou precies bestraft wordt en wie en wat. Wat we eigenlijk missen is dat wij de overloopvluchten van Schiphol helemaal nergens benoemen. Ik denk dat dat wel een puntje is, waar we eventueel een bullet aan kunnen wagen, zodat we dat ook duidelijk hebben, dat gesteld is dat we daar niet gecharmeerd van zijn en niet van waren. Voor de rest zijn we het eens met de brieven, daar kunnen we verder kort in zijn. De heer Lieverse: Ik heb expres meneer Erwich laten uitspreken om geen verwarring te zaaien. Maar misschien zou hij kunnen verduidelijken wat het woord waardering zou kunnen betekenen. Het woord waardering in het eerste kopje betekent niets anders dan beoordeling. Om te spreken van waardering voor de inzet is alleszins redelijk, allerlei mensen hebben zich terdege ingezet, ook een ambtenaar is aanwezig geweest bij deze gesprekken. Mevrouw Van de Coevering is eindeloos, jarenlang bij deze gesprekken geweest. Dus om waardering te uiten voor de inzet, dat vind ik juist een heel sterk punt in deze brief om later tot de conclusie te komen, dat het een mislukt traject is. De heer Erwich: Dat is een andere mening, meneer Lieverse zit vanavond op zijn praatstoel, dat is hartstikke leuk, maar het is mijn mening dat waardering verkeerd uitgelegd kan worden. De voorzitter: Wilt u fatsoenlijk het woord voeren? De heer Erwich: (...).

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wil mijn bijdrage in eerste instantie beginnen met mevrouw Van de Coevering te bedanken. Mevrouw Van de Coevering en ik hebben nogal eens de degen gekruist, we hebben lang niet altijd op dezelfde lijn gezeten. Daar waar ik meer was van met het gestrekte been erin, was mevrouw Van de Coevering van altijd aan tafel blijven zitten en meepraten, want alleen op die manier kan je iets veranderen. Daar waren we het niet altijd over eens, maar ik moet zeggen dat het werk dat mevrouw Van de Coevering de afgelopen jaren heeft gedaan, verdient alleen maar heel veel waardering en dan in de goede zin van het woord. Zij is aan tafel geweest, zij heeft meegesproken. Zij heeft vandaag ook in haar eindrapport duidelijk gemaakt waar zij voor staat en dat dit niet op draagvlak kan rekenen bij de inwoners. Daarvoor mijn dank. Dan de inhoud. Laat ik beginnen, de heer Fortuyn houdt van klare taal en ik zal ook beginnen met klare taal. Het vliegveld, ik zal het een vliegveld noemen, want voor een strook beton is luchthaven eigenlijk teveel eer, heeft gewoon geen toekomst. GL zegt het al heel lang, ik zeg het al jaren: het vliegveld moet verdwijnen, het zal verdwijnen, het gaat ooit verdwijnen. Op deze plek is een vliegveld niet meer toekomstbestendig. We hebben gehoord over de uitstoot van ultrafijnstof, we hebben gehoord over de geluidsoverlast, we hebben gehoord over allerlei andere zaken, die ervoor zorgen dat een vliegveld hier niet meer toekomstbestendig is, laat daar geen misverstand over zijn. We kunnen die ruimte ook veel beter gebruiken voor de bouw van woningen, voor de bouw van hotels, andere horeca eventueel, een groot stadspark waarmee we echt iets kunnen doen op 2 manieren om het milieu te verbeteren. A. door de verontreinigende vliegtuigen weg te halen en B. door een part op te richten. Dat gaat gebeuren, het kan lang duren, het kan kort duren, maar ik, wij allemaal gaan dat nog meemaken, dat het vliegveld verdwijnt. Dan het hele participatieproces. Ondanks de waardering die er is voor heel veel mensen, die hieraan hebben deelgenomen, mevrouw Van de Coevering, ambtenaren, andere mensen, verdient het niet de schoonheidsprijs. De bewonersvertegenwoordiger van Rotterdam is weggelopen, de BTV, de grootste bewonersorganisatie van Nederland, is op een gegeven moment weg gegaan bij de onderhandelingen, er is nog steeds een niet opgehelderde kwestie of ze nou weg gestuurd zijn, wat de voorzitter zegt omdat hij iets niet kon tekenen, of dat ze vrijwillig weggelopen zijn. Feit is: het verdient gewoon niet de schoonheidsprijs. Het is ook niet voor niets, dat er afgelopen jaar een werkwoord is ontstaan: schiphollen. Een werkwoord, dat voor het eerst gebruikt is door Winsemius, oud-VVD'er. Het staat tegenwoordig in de Dikke van Dalen. Schiphollen betekent: misleiden door manipulatie, leugens, het verdraaien van feiten enzovoorts. Het kan betekenen: door steeds opnieuw afspraken te maken ervoor zorgen dat bewoners ergens op achteruit gaan. Dat is ook hier het geval. Bewoners zullen erop achteruit gaan. Elektrisch vliegen, het is mooi, maar het kan niet. Het hele participatietraject is wat ons betreft mislukt. Een participatietraject, waarbij je niet op voorhand mag spreken van krimp of sluiting van de luchthaven, is gewoon niet goed. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Alsemgeest, het is wat ons betreft niet hard genoeg, niet sterk genoeg, een kwalificatie als onvoldoende is wat ons betreft onvoldoende krachtig. Dank u wel.

Mevrouw Heijblom, D66: Er kan bijna een lintje om de tekst. We hebben er al eerder uitgebreid bij stil gestaan en de insprekers waren ook meer dan duidelijk. Net als het voorlopige pakket een paar maanden terug is dit eindproduct onder de streep simpelweg onvoldoende. De lijn van D66 is helder: geen groei van het vliegveld. Daarmee bedoelen we dat er geen meer vliegbewegingen mogen plaats vinden, ook als vliegtuigen op papier een stuk stiller worden. Als inwoners horen we geen decibels maar vliegtuigen. Mijn

fractie maakt zich al jaren ernstig zorgen om de gezondheid in onze gemeente, de slechte luchtkwaliteit. Meer vliegtuigen maakt dit alleen maar erger. De manier waarop op dit moment gebruik wordt gemaakt van de luchtvaart is simpelweg niet langer houdbaar. Niet voor omwonenden, niet voor de gezondheid en vanzelfsprekend ook niet voor het klimaat. Prominenter in de reactie wat D66 betreft in de zienswijze, dan sluiten we ons wel aan bij WIJ, zouden wij accentueren. Ik zou beginnen in de reactie met: dit EPP kan niet als basis dienen voor het luchthavenbesluit. Ik snap het, we hebben allemaal waardering, ik ben het ook eens met de CU, maar ik ben evenals meneer Alsemgeest een beetje bang, als de minister dit leest op de achterbank tussen 2 afspraken leest, dat hij er niet enorm door wordt opgeschrikt en dat zou wel moeten. Wat mij betreft kijken we met die bril nog even naar die stukken. Vervolgens accentueren wat er allemaal niet geregeld wordt met het EPP en de risico's voor de gezondheid van vooral kinderen, we zijn één van de meest kinderrijke gemeenten in Nederland, accentueren zoals mevrouw Grimbergen ook opperde. Wat mij betreft stellen we die 24 uur van mevrouw Grimbergen ook nog ter discussie, van elf tot zes zou inderdaad beter zijn. De effecten van te weinig slaap zijn desastreus. En omdat het toch een reactie is, denk ik dat we dat nog wel kunnen toevoegen. Wat mij de laatste tijd extra helder is geworden, is dat partijen zoals Schiphol en vliegveld RTHA maar ook een partij als Tui, zie de verschrikkelijke annotatie horende bij de reflecties van het participatietraject, weinig gevoel hebben voor de gezondheid van omwonenden en overigens ook voor natuur. Zie het rücksichtslos uitkopen van boeren voor stikstofruimte voor Schiphol, ten koste van de natuur, waarvan de kwaliteit op een teleurstellend niveau is beland. Gelukkig gaat de Kamer daar een stokje voor steken en kan dat straks niet meer opnieuw gebeuren, de wetgeving gaat erop aangepast worden. Maar het zegt wel iets over hoe deze partijen erin zitten. Verder adviseer ik alle omwonenden die zich ernstig zorgen maken om alle mogelijkheden tot zienswijzen, eigenlijk zou ik willen zeggen, het is niet zo netjes, maar toch ga ik het zeggen, tot frustratie van het proces gedurende het wetgevingsproces aan te pakken met beide handen. Zoek ook de landelijke, provinciale en lokale politiek en media. We zullen als D66 ook mega alert blijven en maximaal onze mogelijkheden benutten.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Dank u wel, commissieleden, voor uw inbreng. Ook de sprekers, dank dat u de moeite heeft genomen om hier in te spreken. Heel veel is natuurlijk al bekend. Het is ook bekend hoe de verschillende partijen tegenover elkaar hun meningen kunnen uiten en dat er ook geen consensus is. Wij hebben hier een drietal brieven liggen. Ik wil sowieso voorstellen om er wat correctie in aan te brengen, want soms spreken we over de gemeenteraad en soms over de gemeente, maar dat moet inderdaad eenduidig zijn. Dit schrijven, dat wij voor u opgewerkt hebben, is natuurlijk een reflectie van de raad die wij sturen namens u en het college. Het is natuurlijk wel fijn als we dat als totale gemeenteraad kunnen doen, dus ik ga wel een beetje worstelen. Als een aantal partijen inhoudelijk toch wat verharding wil hebben en een aantal andere weer wat anders, hoe we elkaar gaan vinden. Daar heeft u de brief in juli naar u toe getrokken, daar is een aantal raadsleden mee aan de slag gegaan, waar zeer veel waardering uit voort is gekomen. Dat kan nu weer, maar we hebben niet zoveel tijd. Het document wordt aangeboden, het moet de komende week of 2 weken echt wel weg om nog een reflectie bij het rapport te krijgen, dus we moeten best wel wat doen. Vandaar die 2 aparte brieven. Er zit een hele korte annotatie bij om tussen al de annotaties die er komen wel op te vallen. Dus ik wil wel proberen daar wat snelheid in te krijgen. Ik doe een poging, dat wij het misschien wel voor u kunnen doen en dan dit zo met elkaar te delen. Ik kom even terug op de heer Alsemgeest. We hebben er in juni/juli ook al over gesproken. U noemde de term gestrekt been, ja, ik denk dat dat een beetje onrecht doet aan het proces, dat gelopen is. Dat wij diametraal tegenover elkaar staan en de belangen ver uit elkaar liggen, helder. Dat heeft ook geleid tot het feit dat het ook geen voorkeursbesluit is geworden, maar het een eindproduct is geworden. Het is een eindverslag van 36 deelnemers. Ik ben het ook met meneer Lieverse eens: er zit ook waardering in. Ik wil ook de waardering voor mevrouw Van de Coevering hier uitspreken. Twee jaar een paar dagen in de week bezig geweest, ze heeft zich heel erg verdiept in het verhaal. Maar ook nog links en rechts commentaar te slikken gehad. Maar het is wel een waardering die we uitspreken aan degenen die 2 jaar lang wel aan die tafel verschenen zijn. Ik denk dat we dat ook wel mogen uitspreken. De volgorde daarvan, daar kan ik me iets bij voorstellen. Misschien dat we de volgorde van de alinea's moeten veranderen, dat we meteen de knallende discussie erin gooien en dan vervolgens ook de waardering mee nemen. Ik denk dat we daar goede consensus kunnen bereiken om het op die manier te doen. Om in ieder geval minister Harbers wakker te houden op de achterbank van zijn limousine. Dus dat is één voorstel. Het tweede, mevrouw Grimbergen en meneer Lieverse hadden het er ook over, ik hoorde mevrouw Heijblom er ook over: wij hebben het over leefkwaliteit. Die is misschien wat al te containerbegrip achtig beschreven, ik denk dat we daar iets meer aandacht aan mogen geven. Over fijnstof, dat klinkt wel fijn, maar het is geen fijne stof. De kinderen werden genoemd, maar ook feitelijk de beleving van het geluid. Ik heb pas geleden vlakbij het station in Den Haag een bijeenkomst gehad met Reinier van Zutphen en minister Harbers. Het thema was: hoe kunnen wij nou met verschillende partijen omgaan met de klachten? Iemand zei: ik doe 1 klacht, maar we zitten met zijn zevenen in huis,

dus het hadden 7 klachten moeten zijn. Hoe kunnen we nou omgaan met klachten en hoe kunnen we die beleving met elkaar gaan beetpakken om te kijken wat we eraan gaan doen. Nu is het heel onbevredigend. Dat komt mede door het feit, we hebben gemeten geluid, daar maken we hier ook opmerkingen over: meten is weten. Mevrouw Van de Coevering gaf ook al aan: het is leuk dat je alles berekent, maar als je 87 dB over je heen krijgt en dat verdeeld over 24 uur, dan heb je een heel rustige woonomgeving. Er zitten nogal wat kritische noten in. Dat weet de minister ook. Ik vond het een prettige bijeenkomst, het was met respect. Ook vanavond horen we elkaar met respect aan. Natuurlijk zijn de meningen verschillend. Dus ik zou willen voorstellen de eerste alinea iets scherper te maken, eigenlijk direct al de conclusie dat er geen draagvlak is, zodat hij even wakker geschud is en het blijft vervolgen. Tweede, meer attentie geven aan de volksgezondheid in bredere zin, want het is nu wat kort opgeschreven. Dat zou ik als voorstel willen doen in de huidige brief. Dit is gewoon een reflectie, het is geen formele zienswijze, want de zienswijzen komen straks. We hebben de nota reikwijdte en detailniveau, dat is feitelijk de notitie waarin men aangeeft: wat gaan wij nou onderzoeken in de milieueffectrapportage? Ik denk dat die heel belangrijk wordt, die moet goed gelezen worden: neem je alles wel mee? Daar komen alle zaken bij: gezondheid, GGD et cetera. Daar krijg je alle ruimte voor om de zienswijze in te zetten om dat mee te nemen in de milieueffectrapportage. Op het milieueffectrapportage komt ook nog een MKBA, oftewel de maatschappelijke kosten/batenanalyse, daar komt ook nog een effect uit. Daar is uiteraard weer een zienswijze op aan te geven. Vervolgens komt er een luchthavenbesluit en dat luchthavenbesluit is ook weer open voor zienswijzen. Dat alles gaat zich ontwikkelen vanaf pakweg januari 2023 tot eind 2024, dan wil men het luchtruim en het luchthavenbesluit vastgesteld hebben. Dat is een beetje de procedure. Ik stel voor recapitulieren, de eerste alinea scherper, zodat de minister wakker blijft, meer aandacht voor de gezondheid en dan de brief daarop aan te passen in de wij-vorm, want dat lijkt me handig. Dan hoop ik dat u daarmee als raad kunt instemmen en dat we de brieven kunnen versturen. Dat was mijn bijdrage.

De voorzitter: Een kleine bedenktijd, want ik ga deze vergadering schorsen voor 5 minuten.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen deze vergadering van de commissie samenleving. Dat doen wij bij overgang naar de tweede termijn van agendapunt 6.a, reactie resultaat participatietraject RTHA. Alvorens die termijn te openen een aantal mededelingen en voorstellen van mijn kant. Allereerst wil ik u voorstellen, gelet op het belang van het onderwerp en het verloop van de eerste termijn, alle sprekers 2 minuten extra tijd toe te kennen. Kunt u daarmee instemmen? Ik merk op, dat dat het geval is. U hoeft het niet te gebruiken, maar u krijgt allemaal 2 minuten extra in deze termijn. Dat zal direct worden verwerkt door het beeldscherm. Daarnaast, er ligt een raadsbesluit voor met 3 gevraagde beslissingen: de reflectie, de brief aan RTHA en de brief aan minister Harbers. Ik zou van u graag in de tweede termijn willen horen of u met de voorgestelde werkwijze van de heer Fortuyn kunt instemmen met de brieven. Ik ga hem even voor u samenvatten. Dat betekent concreet een wijziging van toon en volgorde in de eerste alinea's, een wijziging van de spreekvorm in de brieven, dus wij als raad en college van Lansingerland, dat zal de heer Fortuyn samen met de griffie opwerken voor de gemeenteraad. Indien u daarmee instemt in deze tweede termijn, zullen wij de brieven bij de hamerstukken plaatsen van de gemeenteraad van 22 december met dien verstande dat alle wijzigingen in de brieven geel worden gearceerd voor u. Dat is het voorstel, dat ik u wil doen. Indien u het volledig wilt amenderen, dan hoor ik dat ook graag van u in deze termijn, want dan weten we ook wat ons te doen staat. Is dat voor iedereen helder? Zijn er nog punten van orde?

De heer Lieverse, CU: Ik heb geen goed geluid, maar u noemde ook het punt van de gezondheidsaspecten, hoop ik. De voorzitter: Ik hoor in mijn rechteroor van de wethouder dat dat het geval is.

De heer Erwich, L3B: Een kleine aanwijzing. Als u zegt: we gaan dat geel arceren. Dat zien wij in IBABS niet, dus ik zou daar even rekening mee houden. De voorzitter: Dat heeft ermee te maken of het als Word-document of PDF wordt geüpload, maar dat gaan wij ongetwijfeld goed voor u kunnen regelen. Maar u heeft gelijk met deze opmerking. Andere punten van orde? Nee. Dan stel ik vast, dat we het op deze manier gaan doen. U heeft inmiddels allemaal 2 minuten extra gekregen. We zullen deze tweede termijn in dezelfde volgorde doen, dan weet u allemaal waar u aan toe bent.

Tweede termijn

De heer Kampinga, VVD: Dat wij die 3 stukken, reflecties, dat we die akkoord hebben bevonden, dat is duidelijk. Dat er nog semantische wijzigingen in komen, prima, dat lijkt me een mooie toevoeging, dat is geen enkel probleem. Ik wil nog wel één ding noemen. Er staat regelmatig in stukken, dat het draagvlak

van omwonenden ontbreekt. Dan denk ik: dat is heel kort door de bocht. Ontzettend veel mensen, die helemaal geen moeite hebben met het vliegveld, maar de mensen die eronder wonen, aan de Hoeksekade enzovoorts, die hebben er veel last van. Daarom moeten we ervoor zorgen, dat er niet meer vluchten komen. Dank u wel. De heer Ruijtenberg: Niet meer vluchten ten opzichte van wat? Welk peiljaar wilt u daarvoor stellen? U weet dat de luchthaven eigenlijk al jaren zonder vergunning opereert, dus gaat u wat min of meer illegaal is gedogen of zelfs officieel maken? De heer Kampinga: Nee, ik heb het erover, dat er veelvuldig wordt gesproken over vliegtuigen, die stiller zouden gaan worden en dat daarmee of daardoor meer vluchten zouden kunnen gaan plaatsvinden. Daar is de VVD in Lansingerland net als in Rotterdam geen voorstander van. Wat u zegt, het zij allemaal zo, illegaal enzovoorts. We gaan even uit van zoals het nu is en dat er geen toename mag komen.

De heer Alsemgeest, WIJ: Eerst toch maar even op een klein puntje terug komen. Ik ga er soms weleens met een gestrekt been in. Ik ben een heel sociaal mens, maar zakelijk zie ik het altijd een beetje zwart/wit, want dat is makkelijker. Ik houd niet van pappen en nat houden, dat moge duidelijk zijn. Dat we een discussie hebben over het woord waardering, dat vond ik eigenlijk wel leuk, want als men twijfelt aan de waardering die WIJ zou hebben voor bijvoorbeeld mevrouw Van de Coevering of alle anderen die zo kritisch voor ons gekeken hebben naar dit hele participatietraject, dan zouden ze het verkeerd hebben. Wij hebben weldegelijk heel veel waardering voor allen die hieraan gewerkt hebben. Dat dat even duidelijk is. Ik kom heel even terug nu, maar de heer Kampinga had een interruptie bij mij en dat had ik even laten liggen, even opzoeken. We hadden het over randvoorwaarden en aandachtspunten, die zo prachtig beschreven staan in de brief. Uiteindelijk zijn we dit hele traject natuurlijk begonnen in 2019 en toen in 2021 heeft Lansingerland al gesproken over de leefomgeving, de belangen, de woningbouwopgaven. Uiteindelijk kwam het VPP in 2022 en toen zagen we dat het allemaal veel te mager was. Er was niet zoveel gedaan met hetgeen wij aangedragen hadden als gemeente. Dan denk ik: dan kunnen we nu de randvoorwaarden wel gaan bekijken en de aandachtspunten of de aanvraag van het luchthavenbesluit, maar dan denk ik: waarom zouden ze er nu wel wat mee doen. Daar twijfel ik een beetje aan en ik houd niet zo van twijfel. Ik wil dat toch wel harder beschreven hebben. Ik ben trouwens heel erg blij met de beantwoording van de wethouder en het voorstel om de brieven aan de minister, RTHA en de reflectie een klein beetje te herzien en in een andere vorm neer te zetten.

De heer Lieverse, CU: Met de goede voorstellen die de wethouder gedaan heeft, twijfel ik of ik in moet gaan op diverse spreekteksten, want ze nodigen er wel toe uit. U heeft niet voor niets die 2 minuten extra gegeven. Wat vindt u, voorzitter? De voorzitter: De voorzitter is volkomen neutraal. De heer Lieverse: Ja, maar u houdt ook wel van een beetje spel in de zaal. Kijk, dat de VVD zo pleit voor handhaving en daarmee tegelijkertijd hoopt dat de overlast beperkt wordt, een soort refrein dat niet helemaal weersproken kan blijven, maar ik zal het kort houden hierbij. Het CDA zegt duidelijk: geen groei. Dat is ook een refrein, maar wel een heel consequent verhaal, want het is iets wat ik het CDA heel vaak heb horen zeggen, toen we met zijn allen bij elkaar zaten met het college en met de ambtenaren om tot een gemeenschappelijke brief te komen, en uiteindelijk liever krimp, dat is wat u toen ook verklaard heeft, dat komt ons weldadig over. Dat GL daar een stap verder in gaat, vinden wij even weldadig. Het is onze fractie in Rotterdam die samen met GL in Rotterdam het plan heeft opgevat om in de raad hard te pleiten voor het wegdoen van het vliegveld om daar woningbouw te creëren en een park met veel groen om iets te doen aan de slechte leefomstandigheden van het klimaat in onze omgeving. Dan vind ik de PvdA het minst makkelijk te volgen. Om nou te wijzen op ontwikkelingen die nog gaan komen, een rapport dat er nog gaat komen en nieuwe berekeningen, dat is toch een vorm van wishfull thinking als ze komen uit een groep die een heel andere agenda heeft. Dus ja, de discussie zal niet helemaal afgesloten worden. Terecht zegt de wethouder: we zijn ook nog bezig met een zienswijze. En er gaat een beoordeling komen van het luchthavenbesluit. Of wij daar wat over te zeggen hebben, dat weten we dan niet zo goed. Maar wat de wethouder voorstelt, daar kunnen we helemaal achter staan. We geven carte blanche, gehoord hebbend wat we allemaal besproken hebben. Als we dan toch complimenten gaan uitdelen, we hebben mevrouw Van de Coevering dat compliment gegeven, we vinden dat ook de BTV en andere instanties die regelmatig van zich hebben laten horen via hun media en ook door nu in te spreken, maar ook een wethouder die hier zit met de ambtenaren, die jarenlang geknokt hebben voor een goede uitkomst. Dank u wel.

De heer Bergwerff, CDA: Ik ga het kort houden, die 2 minuten heb ik niet nodig. Ik wil nog benadrukken dat het steeds duidelijker wordt en ons steeds duidelijker wordt dat de uitstoot van vliegtuigen in alle vormen vele gezondheidsrisico's met zich meebrengt. Mede hierdoor hoor ik best veel partijen die aangeven, dat het vermeerderen van het aantal vliegbewegingen ook voor hen uitgesloten is of in ieder geval willen zij die overweging doen. Dat lijkt ons een goed proces. Dat is niet alleen in deze raad, dat is ook Zuidplas, Schiedam en weet ik wat, daar merk je het ook, dat meer vliegbewegingen niet gewenst is. Ik verwacht ook in de volgende inspraakmomenten die nog gaan komen over dit onderwerp, dat dat wel de tendens is, dat we dat vaker gaan horen. Daar zijn wij blij om, dat vinden wij een goed proces.

Vervolgens, fijn en goed dat de wethouder voorstelt dat fijnstof specifiekter terugkomt in de aangepast zienswijze en vervolgens ook gezondheid in bredere zin meer aandacht krijgt in de zienswijze. Met de 3 beslispunten met die aanpassingen toegezegd door het college kunnen wij akkoord gaan. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: De PvdA kan instemmen met de voorstellen zoals wethouder Fortuyn heeft gedaan, met name het feit dat nadrukkelijk gezondheidseffecten worden genoemd, dat die gereduceerd moeten worden, dat vinden we belangrijk, dat is prima. We zien de brieven tegemoet. Wat ik verder nog wil zeggen met name tegen de heer Lieveerse is, ik kan u niet nu de weblinks aanreiken, maar wat wij hebben begrepen en ik hoop dat dat klopt, is dat er in het tweede kwartaal 2023 een definitief beoordelingskader komt voor geluidshinder, vanuit het ministerie van infrastructuur en waterstaat. Dat zal dus ook op dit luchthavenbesluit effect hebben. Daar wordt dus ook nadrukkelijk rekening gehouden met ervaren geluid, dus de hinder die men ervaart en niet alleen de berekeningen en modellen waar u eerder aan refereerde. Ik denk dat dat in ieder geval een positieve ontwikkeling is, die ook aansluit bij de wensen van omwonenden. Maar uiteindelijk zullen we pas wanneer de milieueffectrapportage en ook het MKBA, als al die gegevens beschikbaar zijn, pas dan krijgen we echt goed inzicht in: is er ruimte om het aantal vliegtuigen te doen toenemen of juist helemaal niet? De heer Lieveerse: U mag mij altijd weblinks toesturen, mevrouw Verhoef. We zijn er zeker van dat de CU dit ook allemaal blijft volgen, niet alleen wat er uit die hoek komt, maar ook uit de hoek van gezondheidsexperts, zoals Ron van Schaik in Maastricht. Mevrouw Verhoef: Dat is prettig, dan blijven we goed in gesprek en dan kunnen we uiteindelijk de juiste besluitvorming hebben. Dank u wel. De heer Ruijtenberg: Een vraag die ik al heel vaak heb gesteld, ik begrijp hem gewoon niet en ik wil proberen of mevrouw Verhoef me nog een keer mee kan nemen in het denkproces daarin. Mevrouw Verhoef heeft hier gesproken van: we moeten de MKBA gaan bekijken of er ruimte is voor groei of dat er geen ruimte is voor groei. Dat is een mantra die uw partij al jaren roept hier in Lansingerland. Echter, uw partijgenoten in Rotterdam roepen ook al jaren: het vliegveld moet sluiten. Al jaren probeer ik te begrijpen: wat weet u meer, wat wij niet weten, dat u tot een andere beslissing komt dan Rotterdam? Mevrouw Verhoef: Het enige wat ik nu weet, is dat hier niet het besluit voortligt, gaan we de luchthaven sluiten of niet, maar dat er een rapport ligt over een participatietraject en dat er een nieuw luchthavenbesluit moet komen. Dat lijkt onze partij goed, want er is nu een tijdelijke regeling, nu hebben we de kans om een luchthavenbesluit te krijgen, dat beter aansluit bij de wensen van heel veel partijen die hebben meegedaan in dit participatietraject. In die context voer ik mijn politieke woordvoering.

De heer Erwich, L3B: Wij kunnen instemmen met de 3 aanpassingen zoals voorgesteld, met dien verstande dat ik me afvroeg of het mogelijk is om iets te schrijven over die overhevelingsvluchten van Schiphol hiernaartoe. Als u nee knikt, misschien kunt u dat dan uitleggen, want ik had het de vorige keer ook gevraagd. Als u zegt: joh, dat doet nu niet ter zake. Prima, dan doe ik het op een ander moment. Ik zou graag willen weten of er een mogelijkheid is om die vliegroutes aan te passen. Daar heb ik ook niets van gehoord. Dit is mijn tweede termijn, dus ik heb die 2 minuten niet nodig.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik had nog heel veel willen vertellen, in de eerste en tweede termijn, over voorbeelden van schiphollen, dat Alicante en Malaga op plek 2 staan van de zakelijke vluchten, maar ook op plek 1 en 2 van de meeste vakantievluchten. Alsof Alicante en Malaga heel zakelijke bestemmingen zijn. 5% van de vluchten zijn maar zakenvluchten, de rest is allemaal pretvluchten. Meneer Alsemgeest zei: de Hawaii-shirts en korte broeken zijn niet te tellen daar. Ik wilde heel veel zeggen, maar ik ga dat niet doen, want dan heb ik meer dan die 2 minuten nodig. Wat ik wel ga zeggen, dat ik de voorstellen van de heer Fortuyn om het te veranderen: ja, ik ben er akkoord mee. Ja, u kunt met de griffie kijken of u dat kunt aanpassen. Ik kan alleen niet beloven, dat het dan als hamerstuk naar de raad toe gaat, want als GL zullen wij er uiterst kritisch over zijn. Eigenlijk, ik weet dat er geen politieke meerderheid voor is, dus ik ga het ook niet vragen, maar eigenlijk zouden wij ook erin willen bespreken dat er een krimpscenario is of een scenario naar sluiting. Maar ik weet, dat gaat u niet doen, dus dat hoeft ik niet te zeggen, want daar is geen meerderheid voor. De heer Woning heeft in zijn inspraak iets gezegd over een burgerpeiling. Wellicht is het wel een goed idee om eens een discussie te hebben of er wel of geen draagvlak is onder de inwoners om de burgerpeiling te gebruiken. Laten we maar horen van de inwoners van Lansingerland: wat vindt u daadwerkelijk van het vliegveld? Daar wil ik graag het antwoord van de heer Fortuyn op weten. Dan tot slot, sowieso zal het geen hamerstuk worden, ik zal nu vast aankondigen dat GL een motie gaat indienen, waarbij wij een verzoek gaan doen aan het college om te gaan pleiten bij de overheid om in ieder geval vanaf 2023 de privévluchten onmogelijk te maken, die af te schaffen. Dat zijn er in de eerste 9 maanden van 2022 16.147 vluchten, vluchten met minder dan 20 passagiers. Als we die beëindigen, die stoppen, dan geeft dat verlichting.

Mevrouw Heijblom, D66: Volgens mij heeft de wethouder heel goed geluisterd naar de insprekers en ook naar de raad. Hij houdt van duidelijke taal, dus ik heb wel het vertrouwen dat het op deze manier met die brieven goed komt. Maar ook wij zullen wel net als GL die brieven nog wel even heel kritisch lezen.

Voor de rest heeft de wethouder goed uitgelegd dat het een stukje van het proces is, we zitten nog erg aan de voorkant. Er komen in het wetgevingsproces en alles wat daarmee samenhangt allerlei momenten om zienswijzen in te dienen om aan te dragen voor verschillende elementen. Dat kunnen wij doen, hier vanuit de raad. Dat kunnen jullie ook doen als insprekers en als publiek. Laten we afspreken dat we ons daar de komende tijd hard voor maken.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Even in reactie op de vragen. Ik denk dat de reflectie, zoals we die besproken hebben, dat we een voorzet kunnen gaan maken, ik denk dat dat heel belangrijk is, dat gaan we doen samen met de griffie. Daar heb ik alle vertrouwen in, voor het taalgebruik, maar ook de waardering voor degenen die waardering verdienen. Dan die 2 vragen over de route en de overheveling van vluchten. De route, daar begin ik maar even mee. Wat je ziet, baan 24 met Bergschenhoek, Bleiswijk, daar zie je een enorme waaier aan vertrekmomenten. Dat is ook één van de discussiepunten die lopen in het luchthavenbeleid en ook in de luchtruimteherziening, want het speelt natuurlijk wel mee. Eén van de dingen die bij Reinier van Zutphen aan de orde kwam, was de spreiding van het vertrek. Dat ging niet alleen over deze lijn, maar over een waaier aan vertrekpunten. Dat maakt het natuurlijk heel onrustig. Daar is ook de luchtverkeersleiding Nederland, bij ILT is daar een vraag over gesteld, want ILT handhaaft daar niet direct op. Hoe komt het nou? Omdat de luchtverkeersleiding zegt: wacht even, vanuit het oosten komt verkeer van KLM of anderszins of in ieder geval vliegtuigen en die moeten op de Kaagbaan landen, dan gaan ze een bocht maken bij Gouda, het wordt heel technisch, maar ik ga het uitleggen, en dan moeten ze hier uitwijken, want we gaan niet risico's lopen met elkaar om elkaar ergens boven Gouda of Bleiswijk tegen te komen, dat gaan we niet doen. Dus daardoor zie je een spreiding. Als dat elke keer het excuus is, dan kan ILT niet handhaven. Maar er wordt nu wel gewerkt met een nieuw luchtruimindeling, dat is één. Twee, er wordt ook gekeken of er meer en strikter op de route zelf gevlogen kan gaan worden. Dan kan je allerlei technieken toepassen. Daarin wordt ook gezocht, naar de zuidelijke route wordt ook gekeken. Er wordt ook gekeken naar gehinderde. T.a.v. de overheveling. Ja, van de zomer heeft er overheveling plaats gevonden, maar dat is niet illegaal gebeurd, want er was gewoon ruimte om dit te doen. Dus daar kunnen we niet zo gek veel mee. Tegelijkertijd, een vliegveld krijgt een aantal slots toegewezen en de slots kunnen door vliegmaatschappijen aangevraagd worden en die kunnen niet geweigerd worden. Dus als het de KLM is, is het de KLM. Is het een ander, dan is het een ander. Daar hebben we wel mee te dealen, daar kan ik niets over zeggen, dat gaat niet. Bij voorkeur liever niet. Dan even de vragen van meneer Ruijtenberg. Die privévluchten, daar wordt al over gesproken, dat is al één van de onderwerpen van gesprek. Moet je dat zo faciliteren? Het is de laatste tijd sterk toegenomen in vergelijking met het verleden, dus er wordt sterk naar gekeken. De burgerpeiling, ik vind het een interessante, die laat ik graag aan de raad over. U weet, ik ben slechts uitvoerend. Het gaat er ook om: wat wil je peilen, welke vragen wil je hebben. Dan wordt het heel erg breed, maar ik ben op zich niet tegen, wat dat betreft mag het van mij gedaan worden. Hier wilde ik het bij laten, althans, ik denk dat ik de vragen beantwoord heb.

De voorzitter: Daarmee beëindigen we ook deze tweede termijn. Eén en ander gehoord hebbende: de wethouder gaat met de griffie de opmerkingen verwerken die besproken zijn. Die wijzigingen komen in geel in de stukken op de raadsagenda van 22 december. Op verzoek van de heer Ruijtenberg van GL zal dat bij de besprekingspunten zijn. Ik doe daarbij, namens de voorzitter van de raad, alvast de oproep om u zich op dat moment te beperken tot de motie van de heer Ruijtenberg. Dan rest mij niets dan u allen te bedanken voor deze bespreking, de inbreng van de insprekers, dank daarvoor. Dan wil ik dit agendapunt sluiten.

7. Actualiteiten uit het college

Wethouder Hoek: Ik heb een drietal actualiteiten. Afgelopen oktober 2022 zijn we gestart met de behoeftepeiling onder onze jeugd m.b.t. ontmoeten. Dit ter continuering van het traject dat we hebben ingezet m.b.t. de chillplekken. In 2018 is dat een beetje op een zijspoor geraakt, omdat er nogal wat weerstand vanuit de bevolking was en vervolgens diende de coronapandemie zich aan en was er ook geen aandacht voor. We hebben dit nu weer opgepakt, we gaan een drietal zaken bekijken: het vergroten van sociale cohesie, de organisatie van activiteiten en het stimuleren van ontmoeting. Daar willen we ook in meenemen hoe we jeugd en jongeren meer gaan betrekken bij het gemeentebestuur. Op 25 januari vindt er een grote bijeenkomst plaats bij 't Manneke, maar daarvoor zullen onze jongeren met een aantal podcasts op de hoogte worden gebracht van een aantal zaken die spelen. Er wordt een enquête afgenomen en in 't Manneke zullen wij met deze jongeren en onze professionals in gesprek gaan om te bekijken wat de ontmoetingsbehoefte van onze jongeren is. We hebben al geconcludeerd, dat de ontmoetingsbehoefte anders is dan voorheen en dat heeft corona met zich meegebracht. Ontmoeting vindt veel meer digitaal plaats. We gaan dat bekijken. We gaan kijken naar wat de mogelijke problemen zijn, maar zeker ook gaan wij met hen in gesprek om met elkaar de oplossingen te definiëren om

vervolgens veel meer samen met hen te bekijken wat er in de gemeente speelt en hoe we ze kunnen betrekken bij beleid. Daarnaast hebben we de eindrapportage 'versterken van veerkracht'. In de commissievergadering samenleving 10 november heb ik toegezegd uit te zoeken, wanneer de jaarrapportage sociaal domein 2021 verschijnt en dan ook de raad te informeren. Afgelopen dinsdag 6 december is de jaarrapportage 2021 en tevens de eindrapportage van het beleidsplan sociaal domein 'versterken van veerkracht' door het college besproken. Deze wordt doorgestuurd naar de raad en u bent dan ook in de gelegenheid om schriftelijk vragen te stellen over deze rapportage, zodat wij de zaken die wij hieruit leren mee kunnen nemen in onze nieuwe beleidsplannen, die in de loop van 2023 uitgerold gaan worden. De nieuwe beleidsplannen hebben te maken met jongeren, volwassenen, ouderen, jeugdwet, participatiewet en de WMO en 'versterken van veerkracht'. Dus we gaan er ruim mee aan de slag.

De heer Lieverse, CU: Het heeft ons verbaasd dat de uitgangspuntentvisie samenlevingsvisie geen bespreekpunt geworden is in de raad, dat het alleen maar een soort beeldvorming werd. Als nou ook nog de jaarrapportage sociaal domein alleen maar ter informatie wordt toegestuurd, waar we schriftelijke vragen over kunnen stellen, dat zou me zeer verbazen. Ik vind dat het toch wel een fatsoenlijke behandeling in de commissie vereist. Wethouder Hoek: Het is aan u als raad om dat te bespreken. Je kan er heel veel over bespreken, maar het is natuurlijk allemaal al gebeurd. Het zijn conclusies, die erin staan. Daar zit een duiding bij. Maar als u behoefte heeft om dat in de commissie te bespreken, dan moeten we dat zeker agenderen, waarvan akte. De voorzitter: Ik zie veel knikkende gezichten. Commissie, kunt u daarmee instemmen? Dan hebben we dat bij deze ook gelijk vast gelegd, dat we dit agenderen. Ja, de griffier knikt.

Wethouder Hoek: Daarnaast zou ik u op de hoogte houden van ons beleid m.b.t. energiearmoede. Zoals u weet, hebben we dat op 10 november besloten en bent u daarvan op 14 november in kennis gesteld. Inmiddels zijn alle beleidsregels opgesteld en er heeft een juridische toetsing plaats gevonden. Dat betekent dat wij deze regeling op 13 december nog één keer in het college bespreken, er moesten beleidsregels opgesteld worden, die passeren nog één keer de revue. Om vervolgens op 14 december deze beleidsregels uit te rollen. Vervolgens komt er dan meteen na 13 december een grote communicatiecampagne en onze uitvoering staat klaar om de nieuwe regeling uit te voeren. Dan nog een beeld over de lokale situatie. Vanuit vroegsignalering zien wij op dit moment nog geen stijging van het aantal betalingsachterstanden bij bijvoorbeeld waterbedrijven, energiemaatschappijen en verhuurders. Dat is op zich gunstig. In november ging het om 98 signalen, waarvan 21 betalingsachterstanden bij energiemaatschappijen. Dat is op zich geen toename, we zitten altijd rond de 100 zaken. Ook het aantal aanvragen voor hulp lijkt niet gestegen te zijn de afgelopen maand. Tot slot houdt het college alle ontwikkelingen m.b.t. de energiecrisis v.w.b. het rijk heel goed in de gaten. Er is al min of meer toegezegd dat er ook een energietoeslag in 2023 komt. Als ik daar meer duidelijkheid over heb, dan zal ik die ook hier meedelen.

Wethouder Cnossen: Ik had inderdaad ook 3 korte punten. Ik kijk even naar meneer Kampinga, die altijd heel geïnteresseerd is in de voortgang van de WMO en het concept wetsvoorstel. De ambtenaren hebben daar een studie van gemaakt. Ik denk dat we er financieel niet teveel van moeten verwachten, helemaal niets, want als we het even globaal doorlezen, dan blijft 80% van de inwoners op die € 19 abonnementstarief per maand zitten. Maar de bestuurlijke en uitvoeringslasten van de gemeente nemen toe, omdat er allerlei regelingen in zitten, kostprijsbewaking et cetera en we zullen netjes met onze cliënten moeten communiceren. Dus dat even niet zo vrolijk, maar aan de andere kant is het zoals het is. Een vrolijker bericht is dat we het de vorige keer hadden over de adviesraad sociaal domein dat nog niet op sterkte was. Afgelopen dinsdag hebben we in het college het dagelijks bestuur weer op sterkte gebracht door een secretaris en een voorzitter te benoemen. Het zijn nieuwe leden, aankomend, dus dat gaat echt de goede kant op. Dat vond ik fijn om hier te noemen. Verder nog kort als aanvulling op collega Hoek. Afgelopen dinsdag zijn ook de definitieve uitgangspunten samenlevingsvisie vast gesteld. Dat komt in een brief naar de raad. Wij gaan ook 2 beeldvormende avonden doen om te oefenen met kompas et cetera. Dus we houden u dichtbij op dit punt. Dank u.

De voorzitter: Een klein voorstel aan de commissie. We hebben eerder in het kader van de adviesraad sociaal domein gesproken over een gewenste kennismaking, wanneer deze weer op sterkte zou zijn. Kan het op uw goedkeuring rekenen als de griffie samen met de ambtelijke organisatie dit gaat organiseren voor u? Ik zie veel knikkende gezichten, dan is ook dat bij deze vastgesteld.

8. Actualiteiten uit de commissie

De heer Lieverse, CU: Ik heb een zeurpunt, maar wel functioneel. De afgelopen periode waren er een paar bijeenkomsten die stuk voor stuk opvielen door kwaliteit, maar ook door afwezigheid van fracties uit onze raad. Op 29 november was er een uitstekende presentatie over de hervormingsagenda jeugdzorg

speciaal voor raadsleden uit 3 gemeenten en er waren slechts 3 fracties aanwezig terwijl het ook via de nieuwsbrief van de griffie het meermalen is aangekaart met deze datum. Op 1 december was er een andere bijeenkomst over de actuele stand van zaken jeugdbescherming van 15 gemeenten. Op de bijeenkomst op 1 december was er maar 1 fractie vertegenwoordigd. Ik weet niet of anderen op 6 december hebben aangehaakt, maar ik ben heel benieuwd of dat wel gebeurd is. Een andere bijeenkomst, over de nieuwe opzet beschermd wonen, kort voor onze behandeling in de commissie de laatste keer, waarin alle nieuwe regelingen werden uitgelegd heel deskundig door iemand vanuit Rotterdam, ook over de opzet van de nieuwe gemeenschappelijke regeling, ook daar was maar 1 fractie aanwezig. Ik denk dat het een gemiste kans is om dit soort uitstekend voorbereide meetings slordig te behandelen. Het zou fijn zijn als minstens van elke fractie iemand aanwezig is bij dit soort meetings.

De voorzitter: Het agendapunt actualiteiten leent zich niet om vragen te stellen aan de hele commissie, dus ik zie uw opmerking als: waarvan akte. Akkoord? Desalniettemin onderschrijf ik natuurlijk het belang van uw opmerkingen.

De heer Kampinga, VVD: Misschien mag ik even reageren op mevrouw Cnossen. Nu hoor ik eindelijk eens een keer dat 80% van de mensen onder de € 30.000 grens zit. We hebben vaak vragen gesteld, maar die krijg ik dus nu indirect te horen. Even reagerend op meneer Lieverse, als het mag. Ik weet niet wat hij bedoelt, maar die webinar beschermd wonen, daar was ik in elk geval bij. Ik weet niet of hij er ook bij was. De voorzitter: Dit is geen discussiepunt.

9. Verbonden partijen

De voorzitter: Zijn er bijeenkomsten geweest van raadsrapporteurs, gemeenschappelijke regelingen?

De heer Lieverse, CU: Ik kijk even Jan Alsemgeest aan, ik dacht dat hij iets zou gaan rapporteren over de meeting waar hij ook bij was, over jeugdzorg, één van de meetings die ik net noemde. Vandaag was er een bijeenkomst van de GGD onder de bezielende leiding van de voorzitter, die hier achter de tafel zit, wethouder Cnossen. Wat ikzelf interessant vond, er waren heel veel dingen, iedereen kan aanhaken bij die meeting, want het is online te volgen door iedereen die daar belangstelling voor heeft, is dat er veel gesproken wordt over integraal zorgakkoord. Voor degenen die het volgen: het is afgelopen zomer vastgesteld. Het krijgt allerlei gevolgen die ook interessant zijn voor alle gemeenten, ook die van ons o.a. als het gaat over het preventieakkoord. Daar hebben wij stappen in genomen, een motie over aangenomen. Het is wel relevant, ik wil eigenlijk aan de wethouder vragen dat ze het niet alleen voorgezeten heeft, die vergadering, maar dat ze het ook mee moet nemen, want er is een nieuwe deadline gekomen. Het moet voor oktober 2023 ingediend zijn die plannen om voor de SPUK in aanmerking te komen.

Wethouder Cnossen: Ik noteer. We gaan daar goede nota van nemen.

De heer Alsemgeest, WIJ: Dat klopt, wij zijn bij de meeting geweest van de jeugdzorg. Heel goed. De heer Lieverse was daar ook aanwezig. Ook mij viel het op, dat een groot aantal fracties daar miste, dat is heel erg jammer. De andere gemeenten waren wel met veel meer fracties aanwezig. Ik denk dat het een gemiste kans is, maar we gaan voor de volgende keer dan maar. De voorzitter: Wenst u een update te delen van deze sessie. De heer Alsemgeest: Nee, dank u.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: In afwijking van eerdere commissievergaderingen heb ik mij voorgenomen om de heer Lieverse gelegenheid te geven om een korte toelichting te geven en daarna de vragen voor te lezen. Reken op 1 minuut voor het inleiden van uw vragen om praktijken als vorige maand bij het agendapunt rondvragen te voorkomen.

De heer Lieverse, CU: Gezien het tijdstip beperk ik me tot 30 seconden. Ik wil eigenlijk het college vragen welke activiteiten de gemeente onderneemt om uitvoering te geven aan de motie die op 25 november 2021 unaniem is aangenomen om jaarlijks aansprekend en beeldbepalend campagne te voeren voor de campagne 'orange the world', die te maken heeft met geweld tegen vrouwen en meisjes.

Wethouder Hoek: Een erg mooi initiatief. Voorgaande jaren hebben we hier weleens gesproken over het oranje uitlichten van gebouwen en dat soort zaken, maar dat leek ons in de energiecrisis niet heel erg aan de orde. Er wordt op dit moment wel via LinkedIn en Facebook aandacht aan dit probleem of aan dit initiatief geschonken. We haken daarbij aan bij landelijke initiatieven, dat is wat we op dit moment doen.

De heer Lieverse, CU: Ik ben ervan overtuigd dat wethouder Hoek het bedoelt precies zoals hij het zegt. Het viel me ook op dat vanmiddag in de nieuwsbrief een bericht verschenen is, dat ook mensen die de nieuwsbrief van de gemeente volgen, geattendeerd worden op het landelijke telefoonnummer van Veilig Thuis en dat soort zaken.

Mevrouw Draak, VVD: Ik zou graag even aan de heer Lieverse willen vragen, in de bespreking over 'orange the world' heb ik aangeboden om met alle raadsleden oranje handjes op de trottoirs te gaan spuiten om zo aandacht daarvoor te vragen in plaats van. Dus meer van: laten we zelf iets doen in plaats van kosten te geven aan verlichting. Maar dat verzoek heb ik niet gehoord. Heeft meneer Lieverse dat nog overwogen? De voorzitter: U kunt bij de rondvraag geen vragen stellen aan de indiener of overige commissieleden. Maar aangezien u hem al heeft gesteld, zal ik bij wijze van uitzondering toestaan, meneer Lieverse: als u wilt, mag u antwoorden. De heer Lieverse: Ik vind het nog steeds een sympathiek voorstel. Een gemeente deed oranje sjaals om bruggen. Dat roept vragen op van: waar gaat het over? Oranje sjaals of oranje stoeptegels. Het feit dat er actie aan gegeven wordt, is op zich al wat waard. Overigens zou ik het zelf belangrijker vinden als onze gemeente flyers in bibliotheek, gemeentehuis, buurthuizen en dergelijke zou neerleggen met informatie erover. En niet een eenmalige actie in de nieuwsbrief.

De voorzitter, om 23.15 uur: Dan sluiten we de rondvraag en daarmee deze vergadering van de commissie samenleving. Dan rest mij niets dan u allen heel prettige feestdagen te wensen vanuit mijn positie, want dit was de laatste commissie samenleving van dit jaar alweer. Wij gaan elkaar in januari weer treffen in deze zelfde zaal en weer om 20.00 uur. Dank u wel.